

i Världen

SVENSKAR

NUMMER 3/2008 • MEDLEMTIDNING FÖR SVENSKAR I VÄRLDEN • PRIS 45 KRONOR WWW.SVIV.SE

**Konferens
2008**

Sverige i Latinamerika

TEMA UTBILDNING

**Mer än bara
en skola**

SPRÅKÖRAT

**Det ropas
mer än
viskas**

KONSTEN ATT FÖRVALTA EN FÖRMÖGENHET, DEL 1:

De bästa rådgivarna är inte alltid de bästa specialisterna, men de omger sig med de bästa specialisterna

Dagens förmögenhetsrådgivning handlar om mycket mer än att välja de bästa aktierna eller de bästa obligationerna. Det handlar om att behärska och kontrollera många olika faktorer, som till exempel risk och avkastning, skatterådgivning, likviditetsbehov och pensions- och arvsplanering – allt utifrån våra kunders unika och individuella perspektiv.

Förmögenhetsrådgivning, när den är som bäst, inkluderar med andra ord allt som kan påverka din personliga förmögenhet, nu och i framtiden. Vi har kompetensen och de tekniska systemen för att kunna ge dig den bästa servicen som finns att få. Och framförallt – genom att vara en stor bank har vi möjlighet att erbjuda dig de bästa specialisterna. Besök oss på nordea.lu eller ring +352 43 88 77 77, så bokar vi ett möte. **En personlig rådgivare, många specialister – Gör det möjligt.**

Per Hellsten, Private Banker

Private Banking

innehåll

Generalsekreteraren
har ordet **5**

SVIVs årsmöte 2008
– Kvinna ny
generalsekreterare **10-11**

LATINAMERIKA
SVIVs konferenstema 2008

- * 200 svenska företag i Brasilien
- * Ericsson i Latinamerika sedan 1891
- * Konsensus gjorde Chile rikt
- * Mexiko vill ha svenska investeringar **12-20**

TEMA: utbildning **24-33**
Sigtunaskolan
porträtteras

MEDLEMSFÖRMÅNER **34**

10-11

12-20

24-33

SVIVs kolumnister

Frågor & svar
Kerstin
Gustafsson

9

Språkörat
– Lars Ryding
om modern
svenska

21

Skatter och
ekonomi
Cecilia Gunne

23

A Jour –
Gudrun
Torstendahl
om nya lagar

35

SVENSKAR

i Världen

TIDNINGEN SVENSKAR I VÄRLDEN

Ansvarig utgivare: Örjan Berner
Redaktör: Axel Odelberg
(axel.odelberg@bredband.net)
Grafisk form: Maria Johansson
Annonser: UH Marketing AB,
Urban Hedborg, Box 128, 183 22 Täby
Telefon: 08-732 48 50. Fax: 08-732 69 46
E-post: urban@uhmarketing.se
Webbplats: www.uhmarketing.se
Prenumeration: 4 nr/år kostar 500 kronor
Tryck: Abrahamsons Tryckeri, Karlskrona

FÖRENINGEN SVENSKAR I VÄRLDEN

Generalsekreterare: Örjan Berner,
fr o m 1 dec Karin Ehnbohm-Palmquist
Styrelse: Ulf Dinkelspiel, ordf.
Mariana Burenstam Linder, vice ordf.
Dag Klackenborg, Michael Daun, Claes-Johan
Geijer, Salvatore Grimaldi, Jan Herin, Steve Trygg,
Barbro Sachs Osher, Göran Sjödin, Hanna Hallin.

Medlemsavgifter (inkl tidningen): 500 kronor
Makar 600 kronor. Ungdom 250 kronor

ADRESS
Box 5501, 114 85 Stockholm
Besöksadress: Näringslivets Hus,

Storgatan 19, Stockholm
Telefon: 08-783 81 81 Telefax: 08-660 52 64
E-post: svenskar.i.varlden@sviv.se
Webbplats: www.sviv.se

Nu kan du alltid läsa det senaste numret av tidskriften på vår hemsida. Välj "Tidskrift" under "Om Sviv" i navigeringen. Prenumeranter och medlemmar får tillgång till det senaste numret genom att använda den unika koden. Lösenord: "SWE"
Postgiro: 504-1. Bankgiro: 732-0542

Föreningens flaggsymbol: Carl Fredrik Reuterswärd
På omslaget: Den brasilianske fotbollshjälten Pelé.

**Du behöver inte
vara så ovanlig...**

... för att få en ovanligt bra rådgivning

En plats på listan över världens rikaste? Eller bara intresserad av att få förmögenheten att växa?

Du behöver inte vara ovanligt förmögen för att få glädje av en utsökt, personlig service. Hos oss kan Du komma i gång med ett mindre startbelopp än hos många andra internationella banker. Vår uppgift är att se till att Du får ett maximalt utbyte av Din förmögenhet – oavsett storlek.

Vi är en dansk bank med en oformell ton och vi ser fram till att träffa Dig. Vår huvudsak är den

nära relationen mellan Dig och Din personliga investeringsrådgivare.

Målet är att skraddarsy den mest räntabla investeringsstrategin till precis Din profil. Upplev själv fördelarna vid personlig rådgivning.

kontakta mig redan i dag:
Morten Bylund,
Tel. +41 (0)44 368 7325
bylund@jyskebank.ch

JYSKE BANK (SCHWEIZ) • Private Banking • Wasserwerkstrasse 12 • Postfach • 8021 Zürich
tel. +41 (0)44 368 7373 • fax +41 (0)44 368 7379 • info@jyskebank.ch • www.jyskebank.ch

Jyske Bank (Schweiz) är ett dotterbolag till Jyske Bank A/S, danskt organisationsnr (CVR-nr) 17616617.
Tjänster och produkter kan inte erbjudas alla, t.ex. inte personer som bor i Danmark.

 JYSKE BANK
PRIVATE BANKING

ÖRJAN BERNER

Utlandssvenskarnas parlament 2

Nästa års stora evenemang

rsmötet och Latinamerikakonferensen blev framgångsrika. I den bakom dessa regionala sammandragningar är bl.a. att visa vilka goda insatser svenskar gör för Sverige runtom i världen. Syftet att vara en samlingspunkt för Latinamerikaintrasserade och bidra till kunskap och kontakter uppfylldes också. Ni kan läsa utförligt om konferensen i denna tidning.

Vilket område/land skall vi ägna oss åt nästa år? Det ligger mycket arbete bakom dessa konferenser och därför kan det bli svårt att ordna något stort men Ryssland är lockande, särskilt i dessa tider då marknaderna rasar och den politiska situationen har skärpts. Min efterträdare får ta beslutet. En tanke som ventileras är att lägga en sådan konferens på annan plats än Stockholm – varför inte Göteborg? Det vore möjligt om vi får en lokal partner.

Det viktigaste evenemanget nästa år blir dock "Utlandssvenskarnas Parlament 2". Nu startar förberedelserna för detta och vi har redan kunnat rekrytera flertalet av ordföranden från förra årets parlament till att ägna sig åt de olika arbetsgrupperna också nästa år. Vi välkomnar intresseanmälningar redan nu.

Alla svenska (skandinaviska och nordiska självfallet likaså) föreningar, klubbar och handelskammare kan sända representanter men därtill är individer hjärtligt välkomna i mån av plats. Förra året var vi 200+ och det gick utmärkt att fördela alla på tio arbetsgrupper.

Den fråga som fick särskild behandling förra året var medborgarskapet. Det är orimligt att när dubbelt medborgarskap äntligen tilläts, man gav så kort tidsrymd för att återfå svenskt medborgarskap att många ej kunde utnyttja den möjligheten. Sedan dess har den som förlorat sitt svenska medborgarskap stora svårigheter att formellt åter bli svensk hur nära man än känner sig det gamla hemlandet, hur stora tjänster man än gjort Sverige och hur stora

kunskaper man än har om detta rike.

Vi diskuterade ingående saken med utrikesministern och frågan ligger nu hos det ansvariga statsrådet integrations- och jämställdhetsministern Nyamko Sabuni. Vi har skäl att tro att ärendet nu förs framåt men som vanligt i byråkratin går det inte fort. Vi vill självfallet att man inte blott skall införa en ny tidsperiod där ansökan kan göras om att återfå sitt medborgarskap utan att detta, som sker i flera andra länder, skall ordnas genom ett enklare och permanent förfarande.

En annan fråga av stor praktisk betydelse är passhanteringen ute på utlandsmyndigheterna. Vi tog upp med Carl Bildt det orimliga i att en svensk bosatt i Nya Zeeland var tvungen att först åka till ambassaden i Canberra, Australien för att bli fotograferad med ny apparatur och sedan efter ett par veckor skulle behöva åka tillbaka för att hämta ut passet.

Det förefaller som om våra påtryckningar har gett resultat för nu säger UD att man normalt skall kunna sända passen till konsulat varav det finns många, bl.a. tre stycken i Nya Zeeland. Samtidigt varnar UD dock för att i framtiden, oklart när, fingeravtryck skall införas i passet som också skall krävas när man hämtar ut passet och fingeravtryck kan inte tas på konsulat! Vi måste alltså ligga på än mer för att se till att hanteringen kränglas till så lite som möjligt. Rådet nu är att skaffa nytt pass under vistelse hemma i Sverige.

Vi ägnar oss fortsatt åt frågor som har vikt för utlandssvenskars ekonomi såsom SINK. Beskattningen av pensioner utomlands är en sådan som utlandssvenskarnas parlament har all anledning ta upp om inte något gjorts av regeringen dessförinnan.

Medan regeringen inför olika stöd åt pensionärer i Sverige och bl.a. i beskattningen tillämpar samma grundavdrag för pensionärer som för förvärvsaktiva, så gäller inte detta för utlandspensionärer. Kring denna

>> fråga har förts ett intressant meningsutbyte (liksom om många andra frågor) på vår hemsida www.sviv.se. Bl.a. har Bengt-Erik Hedberg bidragit med kloka inlägg enligt följande:

- SINK tas ut även på anställningsinkomster. Därmed faller regeringens argument att alla som arbetar får lägre skatt.

- SINK tas ut på styrelsearvoden och andra ersättningar som utbetalas oavsett var verksamheten är belägen.

- Alla skattebetalare bör behandlas någorlunda lika i frågor som är så avgörande för hela den svenska befolkningen. Och en svensk skattebetalare ska inte missgynnas för att han valt att bo utomlands.

Särskilt inte inom EES/EU som idag är en gemensam marknad. Bostadsort kan inte vara avgörande. Det måste vara skattesystemet som styr beskattningen.

- Många utlandssvenskar har idag samma pensionssituation som Sverigeboende pensionärer. D.v.s låg pension som regeringen vill stärka genom lägre skatt.

- Garantipensionen som regeringen säger skall gynna dem som intjänat låg eller ingen pensionsrätt förlorar idag den som bosätter sig utanför EES/EU. Det innebär att de får en helt annan pensionsnivå.

Vi kommer att vända oss till Finansdepartementet i

denna fråga och välkomnar inlägg både på hemsidan och direkt till kansliet.

Slutligen vill jag åter uppmana alla att intressera sig för nästa års utlandssvenskarnas parlament, fundera över och diskutera vilka frågor som ni anser bör betonas, komma in med konkreta förslag, självfallet anmäla ert deltagande i god tid. Vi har redan satt datum till den 19 augusti i Stockholm och vi möts åter i Näringslivets Hus. ■

**Konfirmationsläger
i Sverige?**
Lär dig grunderna i kristen tro
och få nya vänner under tiden!
Stiftsgården Vårdnäs (Linköping)
14 juni - 4 juli 2009
www.vardnas.com

ALFA MOVING

Allt du behöver göra vid nästa flytt...

Alfa Quality Moving AB är din specialist när det gäller kompletta internationella flyttar.

Vi är en flyttfirma med fokus på högsta kvalitet och är bland de 10 största internationella flyttföretagen i Europa. Genom vårt globala nätverk av flyttfirmor kan vi ge dig service i alla delar av världen. Vi har helhetslösningen för dig när du skall flytta.

Vill du ha en trygg flytt med gedigen kompetens, så lämna allt till oss!

Vårt namn är din trygghet, Alfa Quality Moving!

JÖNKÖPING +46 36-31 26 80
STOCKHOLM +46 8 534 711 30
GÖTEBORG +46 31-80 75 80
MALMÖ +46 40 394350

Kontor även i NORGE, DANMARK, FINLAND
www.alfamoving.com
ALFA MOVING

Vision och tradition

Att bli kund i Banque Carnegie är att välja en exklusiv, oberoende privatbank med få kunder per portföljförvaltare.

Banque Carnegie kombinerar den lilla bankens närhet till kunden och de korta beslutsvägarna med Carnegiegruppens stora resurser vad gäller analys och värdepappershandel, främst på de nordiska marknaderna.

Besök gärna vår hemsida www.carnegie.lu och informera Dig om Banque Carnegies E-banking. Vi erbjuder också private bankingtjänster från Carnegies kontor i Genève (+41 22 316 65 65).

Kontakta Claes-Johan Geijer, VD, eller Anders Lindbergh (+352 40 40 30 274), så berättar vi mera.

BANQUE CARNEGIE LUXEMBOURG S.A.

5, PLACE DE LA GARE
PO BOX 1141 L-1011 LUXEMBOURG
TEL+352 40 40 30 1
www.carnegie.lu

**BANQUE
CARNEGIE
LUXEMBOURG**

Det är en fråga
om förtroende
och kompetens

SVERIGES LEDANDE INTERNATSKOLA

Gymnasie- och grundskoleutbildning åk 7-9. Undervisning på svenska och engelska.
IB-program sedan 25 år med mycket goda resultat.

SIGTUNASKOLAN HUMANISTISKA LÄROVERKET

Telefon: +46-8-592 571 00

www.sshl.se

FRÅGOR & SVAR

KERSTIN GUSTAFSSON

SKATT VID FLYTT TILL DANMARK?

Jag och min fru har köpt hus i Danmark och tänker bosätta oss permanent där. Vi är pensionärer med pension från Sverige. Vi är osäkra hur beskattningen blir, eftersom man tydligen ändrat dubbelbeskattningsavtalet. Vad gäller?

Det är riktigt att de nordiska länderna – efter påtryckningar från Danmark – enats om en ändring i det nordiska skatteavtalet gällande bl a pensioner. Nuvarande regler innebär att en svensk som flyttar till ett annat nordiskt land beskattas på sina svenska pensioner endast i Sverige och med 25% SINK-skatt. Ändringen innebär att samtliga pensioner även får beskattas i det land pensionären är bosatt i (hemviststaten). Bosättningslandet drar sedan av den skatt som betalats i Sverige (källstaten), dock högst 25%, creditavtal. Det land som har den högsta skatten blir alltså utslagsgivande. När det gäller avtalet Sverige/Finland har länderna kunnat välja en annan metod, vilket innebär att såväl Sverige som Finland tillämpar nuvarande regler för personer som var bosatta i Finland resp Sverige den 4 april 2008, då avtalet skrevs under.

SKATT VID ÅTERFLYTT TILL SVERIGE?

Min fru och jag planerar att flytta tillbaka till Sverige efter mer än 40 år i Sydamerika, där jag arbetet för ett svenskt företag. Vi är osäkra på vad som gäller när vi flyttar tillbaka. Vi är bägge närmare 80 år. Vi har en liten lägenhet i Sverige, men vill gärna hitta ett äldreboende. Vi vet inte hur vår ekonomiska situation kommer att bli. Skulle därför behöva veta mer om inkomstskatt i Sverige, förmögenhet, skatt på arv och gåva, fastighetskatt i Sverige och i utlandet, sjuk- och äldreboende, hur blir man inskriven i Sverige etc. Jag har svenska pensioner, men också en tjänstepension från utlandet och en mindre förmögenhet i Schweiz. Kan jag ta med den utan att bli beskattad. Tacksam för svar.

Som ni säkert vet har mycket förändrats i Sverige sedan den nya regeringen (Alliansen) tillträdde 2006. Vi befinner oss mitt i mandatperioden och inför valet 2010 räknar vi med ytterligare förändringar. Det kan också bli regeringsskifte igen. Mitt svar bygger på det som är känt idag.

Att återflytta till Sverige är enkelt, men bör förberedas på samma sätt som utflyttningen, framförallt när det gäller ens ekonomiska situation. Den dag man folkbokför sig är man i princip skattskyldig för hela sin "världsinkomst" i Sverige. Finns egendom/inkomster kvar i utlandet, måste tillämpligt dubbelbeskattningsavtal beaktas. Inskrivningen görs personligen på Folkbokföringsmyndigheten hos skatteverket senast 14 dgr efter återkomst till Sverige, där man skall bosätta sig. Medför era pass!

- Inkomstskatten i Sverige har sänkts för arbetsinkomster, mindre sänkningar sker också för pensionärer. För 2008, betalar man endast kommunalskatt (30-37%) på en **beskattningsbar** inkomst upp till ca 328 800, i skiktet 328 800-478 000 tillkommer en statskatt på 20%. Däröver uppgår statskatten till 25%. Dina svenska pensioner beskattas i Sverige, liksom den utländska, såvida avtalet inte säger något annat. Denna pension kan under vissa förutsättningar också bli skattefri i Sverige, om det är en försäkring och tecknad och inbetald före 1996/97.

- Förmögenhetsskatten är avskaffad, liksom arvs- och gåvoskatten. Däremot beskattas avkastningen med 30% kapitalskatt. Förmögenheten kan du föra in i Sverige utan att bli beskattad. Banken informerar skatteverket om införda belopp över 150 000 kr. Ni får sedan en förfrågan om "vad det är för pengar", t ex införsel på grund av immigration, utlandstjänst, arv gåva samt ett flertal andra alternativ.

- Fastighetsskatten har avskaffats och istället utgår en kommunal avgift. Fastighetsskatten på bostad i utlandet (om bosatt

i Sverige) har avskaffats helt. Däremot omfattas den utländska fastigheten av svensk reavinstskatt vid försäljning. En god idé är därför att sälja bostaden innan återflyttning.

- Fr o m den dagen ni skriver in er i Sverige, omfattas ni av den svenska socialförsäkringen, som ger er samma förmåner som andra bosatta pensionärer i Sverige, t ex sjukvård, äldreboende, bostadstillägg.

- Om man är i behov av äldreboende, skall detta ordnas genom socialtjänsten där man bor. Man måste ställa sig i kö, och socialtjänsten avgör sedan om när och vilket behov som finns. Det bästa är att kontakta biståndshandläggaren. I vissa områden finns också speciella handläggare för återvändande utlandssvenskar. Numera kan man stå i kö till ett äldreboende även om man inte är folkbokförd Sverige. Kostnaden för boendet utgår i förhållande till de inkomster man har. Vill man ha ett helt privat äldreboende kan detta kosta 50 000:- och däröver per månad.

Uppdatering av handboken Återflyttning till Sverige påbörjas under hösten 2008. ■

Kerstin Gustafsson är Svenskar i Världens expert och rådgivare i juridiska, ekonomiska och praktiska frågor som kan uppstå i samband med ut- och återflyttning till Sverige.

Du är välkommen att sända in dina frågor. Vi kan inte garantera svar, men lovar att ta upp så många frågor som möjligt. Observera att svaren på de frågor som kommer in till kansliet endast kan bli generella. Vid osäkerhet om vad som gäller i den egna situationen, återkom med privata frågor till Kerstin, kontakta jurist eller annan sakkunnig i Sverige eller utomlands.

Adressen till frågespalten är:

Svenskar i Världen, Frågor&Svar, Box 5501, 114 85 Stockholm eller Kerstin Gustafsson, Utlandsbosättning AB Tel +46 8 665 49 00. E-post kerstin@utlbos.se

Årsmötet 20

Exspion ny ledamot

På SVIVs årsmöte den 12 augusti presenterades för första gången i offentliga sammanhang föreningens nya generalsekreterare. När Örjan Berner avgår den 1 december, efterträds han av Sveriges avgående ambassadör i Australien, Karin Ehnбом-Palmquist. Till ny styrelseledamot utsågs förre dubbelagenten Dag Klackenberг.

TEXT OCH FOTO: AXEL ODELBERG

Arsmötet hölls på Operaterrassen i Stockholm med magnifik utsikt mot slottet och Strömbbron där vaktparaden passerade under mötet; ett evenemang som något distraherade den knappt 100-hövdade skara medlemmar som befolkade mötet, och fick dem att för

en stund vända sin uppmärksamhet från generalsekreterarens presentation av SVIVs förvaltningsberättelse mot det som hände utanför möteslokalen.

Av förvaltningsberättelsen framgick att föreningen har vissa svårigheter att balansera debet och kredit trots viss ökad medlemstillströmning under det senaste året. Antalet medlemmar är nu drygt 40 000. Underskottet för 2007

uppgick till nära 400 000 kronor. Det är framförallt tidningen som är orsak till underskottet. Annonsintäkterna räcker inte för att täcka produktion och distribution av tidningen.

Något måste därför göras för att få balans i tidningens finanser eftersom den är föreningens ansikte och det därför är viktigt att fortsätta att ge ut den. Olika lösningar har diskuterats, såväl minskad periodicitet som inrättandet av en speciell stödfond.

TILL KOSTNADSPOSTERNA HÖR också föreningens välbesökta webbsajt. Den förändras nu och utvecklas i händerna på ny tillsatte redaktören Andreas Hermansson. I strävan att öka intäkterna kommer ackvisitionen av annonser till hemsidan och tidningen fortsättningsvis

Deltagarnas uppmärksamhet riktades en stund mot vaktparaden som passerade under årsmötet.

08

i SVIV-styret

Karin Ehnbom-Palmquist – ny SVIV-general.

Örjan Berner – avgående SVIV-general.

att koordineras och skötas av en och samma säljare.

Vid årsmötet preciserade Örjan Berner tidpunkten för sin sedan länge aviserade avgång som generalsekreterare. Det blir den 1 december. Han ersätts då av sin nyligen utsedda efterträdare Karin Ehnbom-Palmquist, som nyligen lämnat posten som Sveriges ambassadör i Canberra, Australien.

Mötet valde också in ett par nya namn i SVIVs styrelse; Dag Klackenberg och Steve Trygg. De ersätter socialdemokraternas utrikepolitiska talesman Urban Ahlin samt Jonas af Jochnick, kosmetikaföretaget Oriflames ene grundare och tillsammans med sin bror utsedd till årets svensk i världen för sex år sedan.

Dag Klackenberg var tidigare diplomat och är numera VD för branschorganisationen Svensk handel. Tidigare i år avslöjades det att han under sin tid på UD också verkade som svensk dubbelagent. Enligt något motstridiga uppgifter bidrog han verksamt till att spionen Stig Bergling kunde avslöjas.

Steve Trygg, bor i New York där han är SVIVs ombud tillsammans med sin fru Karin. Han är en av Sveriges mest kända och uppskattade entreprenörer

Ulf Dinkelspiel och Årets Svensk i Världen - Anne-Sofie von Otter.

inom PR-branschen och finns med i ett antal styrelser och institutioner i USA och Sverige.

ÖRJAN BERNER TALADE OM de fyra teman som han försökt främja under sin tid som generalsekreterare: vad utlandssvenskarna kan göra för Sverige; vad Sverige kan göra för utlandssvenskarna; vad utlandssvenskarna kan göra för varandra och hur utlandssvenskarna skall kunna ta ökad del i skötseln av Sveriges affärer.

Han riktade också ett varmt tack till sina medarbetare, Ingrid Stake och Kjell Jansson på kansliet och styrelsens ordförande Ulf Dinkelspiel som ständigt utgjort ett energiskt och effektivt stöd. Han konstaterade att föreningen befinner sig i en mycket aktiv fas med de återkommande landkonferenserna om Sverige och utlandssvenskarna i viktiga länder. En annan viktig aktivitet är utlandssvenskarnas parlament som skapades förra året för att främja utlandssvenska intressen och som sammanträder igen nästa år.

Ulf Dinkelspiel tackade Örjan Berner för hans insatser under hans fem år som generalsekreterare och avslutade mötet med att dela ut SVIVs och Sacos stipendium på 10 000 kr för avslutande högskolestudier till Stina Tang som läser Industriell ekonomi på Tekniska högskolan KTH i Stockholm.

EFTER MÖTET FICK DELTAGARNA lunch och i samband med lunchen delade Ulf Dinkelspiel ut SVIVs utmärkelse "Årets Svensk i Världen" till operasångerskan Ann-Sofie von Otter.

- Hon är en stark och vacker svensk röst på världens främsta scener, sa Ulf Dinkelspiel när han lämnade över blommor och diplom.

Anne-Sofie von Otter uttryckte sin stolthet över utmärkelsen och förnöjde sedan lunchgästerna med tre sångnummer ackompanjerad av gitarristen Mats Bergström. Bland annat sjöng hon ett stycke från sin favoritroll Carmen. ●

Latinamerika konferensfokus för SVIV

Brazilian Economic Scenario
and Investment
Opportunities

TEXT OCH FOTO: AXEL ODELBERG

Valet av just Brasilien, Chile och Mexiko motiverade han med att de på en gång är kontinentens mest dynamiska ekonomier, och länder där svenska företag verkat sedan mycket länge. Till exempel är Ericssons engagemang i Latinamerika över 100 år gammalt. Sinsemellan handlar det visserligen om tre länder som till stora delar är mycket olika varandra.

Mexiko till exempel handlar till 80 procent med USA medan Brasiliens utrikeshandel bara till två procent sker med USA. Chiles USA-handel är lite större men inte stor. Men det finns också likheter. De är alla stora råvaruproducenter. Chile har koppar, Mexiko olja och Brasilien skog.

– En välsignelse men också en fara, sa Örjan Berner och konstaterade att de tre länderna har förbättrat sin makroekonomiska politik men ännu har mycket att reformera på mikroplanet.

HAN RIKTADE ETT STORT TACK till de sponsorer som gjort konferensen möjlig. Utöver huvudsponsorn Nordea också Svenskt näringsliv, Bukowskis, Utrikesdepartementet, Invest in Sweden Agency, Oriflame, SVT Europa, Brasiliensexperter

och Stockholms handelskammare med flera.

INNAN ÖRJAN BERNER LÄMNAD E ÖVER podiet till den förste talaren passade han också på att hälsa från den person som mer än någon annan symboliserar det svenska näringslivets närvaro i Brasilien i synnerhet och Latinamerika i allmänhet, nämligen den nu 100-åriga Erik Svedelius.

– Han har under större delen av sin levnad varit en stöttepelare för svenskt näringsliv i Brasilien.

Förste talare på konferenslistan var Lars G Nordström, tidigare koncernchef, nu styrelseledamot i huvudsponsorn Nordea.

– Det är enkelt att dra paralleller mellan Föreningen Svenskar i världen och Nordea. Är man ett stort företag i ett litet land är det naturligt att man söker sig ut i världen för att dra nytta av stordriftsfördelar och fler marknader. Men det är inte vanligt i bankbranschen. Nordea är det enda exemplet på fyra stora verksamheter i fyra olika länder, sa Nordström och berättade att Nordea är störst i Finland, näst störst i Sverige, därefter i Danmark och sedan Norge.

– Nordea har sin tyngdpunkt i Östersjöregionen men eftersom våra kunder är globala är vi också närvarande i bland annat Sydamerika där vi samarbetar med de stora bankerna, framhöll Nordström och berättade att Nordea ser ganska positivt på utvecklingsmöjligheterna i regionen både på kort och på lång sikt.

ka 2008

– I vår serie konferenser på temat "Svenskarna i" har vi nu nått till Latinamerika. Tidigare har vi talat om svenskarna i Kina, i Indien och i Gulfstaterna. Nu är det den stora Latinamerikanska kontinentens tur och där har vi valt att fokusera på Brasilien, Chile och Mexiko, sa SVIVs generalsekretarare Örjan Berner då han hälsade deltagarna välkomna till konferensen som hölls i Näringslivets hus i Stockholm den 20 augusti.

Alessandro Teixeira, chef för Apex, Brasiliens myndighet för främjande av export och investeringar.

– Därför gläder vi oss åt att vara en av huvudsponsorerna för den här konferensen, slutade han.

SVERIGES AMBASSADÖR I CHILE heter Maria Lundqvist. Hon berättade om Chiles ur ekonomisk och politisk synvinkel.

– Chile är en stabil demokrati och en klar tillväxtmarknad som under lång tid genererat ett gott ekonomiskt utfall. Landet är mycket inriktat på internationellt samarbete och frihandel och har fantastiska geografiska förutsättningar och ett härligt klimat, sa hon och radade upp exemplen.

Chile är världens producent och exportör av koppar och sitter på 40 procent av världens kända kopparreserver. Kopparexporten genererar nio procent av Chiles BNP. Chile har en lång kust med fantastiska förutsättningar för fiske, vilket gjort landet till världens näst största exportör av lax efter Norge. Jordmånen och klimatet har gjort Chile till en framstående vinproducent. Dessutom har Chile mycket skog. En femtedel av landets yta är skogsklädd.

CHILE BLEV SJÄLVSTÄNDIGT för nästan 200 år sedan. Under den tiden har landet haft en stabil politisk och demokratisk utveckling. De partipolitiska strukturerna påminner om Västeuropas och det

finns enligt Lundqvist inget underlag för populism.

– Det finns med andra ord inget utrymme för en Chavez i Chile, sa hon och berörde sedan statskuppen 1973 då president Salvador Allende störtades och militärregimen under Pinochet fram till 1990.

– Sverige spelade som bekant en speciell roll då genom ambassadören Harald Edelstam. Sverige var det europeiska land som tog emot mest flyktingar från Chile i Europa. Det finns idag 45 000 personer med chilenskt ursprung i Sverige. Chiles försvarsminister bodde länge i Sverige. Allt detta ger Sverige en speciell koppling till Chile, fortsatte Lundqvist.

Sedan Pinochet lämnade över makten i civila händer 1990 har Chile haft en stabil demokratisk utveckling. Den nuvarande presidenten Michelle Bachelet – Chiles första kvinna på presidentposten – är socialdemokrat och regeringen utgörs av en koalition mellan socialdemokrater och kristdemokrater. Den strävar enligt Lundqvist efter att kombinera fortsatt god ekonomisk utveckling med frihandel och ökad social rättvisa.

– Men även om Chile är ett mycket modernt land ska man samtidigt vara medveten om att det också är ett mycket konservativt samhälle som har långt kvar i utveckling, varnade Lundqvist.

HON PEKADE PÅ DEN KATOLSKA kyrkan som fortfarande är stark, att aborter alltjämt är förbjudna och att rätten för gifta att skiljas infördes så sent som 2004. Försvarsmaktens inflytande är fortfarande stort och civila institutioner som fackföreningarna är svaga. Demonstrationer är ovanliga. Kvinnornas ställning är svag och få kvinnor arbetar i förvärvslivet. De sociala klyftorna är stora även om de minskat och många har svårt att få ekonomin att gå ihop.

Lundqvist övergick sedan till att tala om ekonomin. Chile har växt med i snitt sex procent per år under senare år och är som första land i Latinamerika på väg att bli medlem i industriländernas organisation OECD.

– Chile har kallats världsmästare i frihandel. Landet har olika avtal om frihandel med en rad länder som Kina, Mexiko, Japan och Sydkorea och har ett mycket långtgående associationsavtal med EU, sa hon och radade upp några av de fördelar som Chile kan erbjuda investerare i landet: korruptionen är låg, regelverket är stabilt och säkert, infrastrukturen är väl utvecklad och internetanvändningen hög och Chile är ett bra nav för affärer i regionen.

MARIA LUNDQVIST EFTERTRÄDDES i talarstolen av sin kollega i Mexiko City, >>

>>

ambassadör Anna Lindstedt. Hon började med att prisa den mexikanska musiken, konsten, maten, de starka färgerna och de gamla arkitektoniska lämningarna.

– Men det för mig mest speciella med Mexiko är att så många tidsåldrar existerar samtidigt, så hon med syftning på en ständigt närvarande blandning av det moderna, det koloniala spanska och det ursprungliga indianska.

Mexiko präglas av närheten till USA och det faktum att landet förlorade mer än halva sitt territorium till Förenta staterna i mitten av 1800-talet. Så nära till USA och så långt ifrån Gud, säger ett mexikanskt talesätt som illustrerar det komplexfyllda och komplicerade förhållandet till den stora starka grannen i norr.

Mexiko är tillsammans med USA och Kanada medlem av Nafta, den nordamerikanska frihandelsorganisationen. Det har bidragit till att landet gjort ekonomiska framsteg och utvecklats och många har fått det bättre, men det är egentligen bara de norra delarna av Mexiko som tjänat på medlemskapet, inte de södra.

– Där har strukturomvandlingen misslyckats, sa Anna Lindstedt.

DE EKONOMISKA KLYFTORNA i Mexiko är stora och hälften av befolkningen lever i fattigdom. Medelklassen har vuxit men drabbas nu av de ekonomiska problemen i USA som svarar för så mycket som 80 procent av landets utrikeshandel.

Den mexikanska ekonomin är sårbar också genom att statsbudgeten till 40 procent finansieras med intäkter från det statliga oljebolaget Pemex.

– Det är förstas inte hållbart i längden. Till saken hör att Mexiko saknar egen teknik för utvinning av olja på djupt vatten samtidigt som frågan om att köpa teknik utifrån är mycket laddad av nationalistiska skäl, berättade Anna Lindstedt.

En annan stor utmaning för Mexikos president Felipe Calderon är de mäktiga knarkkartellerna. Han har med blandat

Lars G Nordström, Nordea, handelsminister Ewa Björling, ambassadör Maria Lundqvist, Chile och ambassadör Anna Lindstedt, Mexiko.

resultat skickat ut militära styrkor för att bekämpa kartellerna. Många såväl poliser som militärer har fått sätta livet till i den kampen som hittills i år skördat uppemot 3000 dödsoffer.

Ytterligare ett problem utgörs av de stigande mat- och bränslepriserna.

” Det speciella med Mexiko är att så många tidsåldrar existerar samtidigt ”

Regeringen har svarat med populistiska priskontroller. Bensinpriset är subventionerat och de subventionerna vägar man inte ta bort.

President Calderon har lanserat slagordet Mer av Mexiko i världen och mer av världen i Mexiko. Det betyder att han vill se mer av utländska investeringar och ambassadör Lindstedt betecknar det mexikanska investeringsklimatet som gott i jämförelse med övriga Latinamerika.

Svenska företag har funnits i Mexiko

sedan början av förra seklet och nya företag är på väg in.

– Miljöfrågor står högt på den mexikanska agendan liksom infrastruktuursatsningar, vilket tillsammans med medlemskapet i Nafta beläget nära USA och en befolkning på 110 miljoner gör Mexiko till ett mycket intressant land att investera i. Men det krävs stort tålamod och uthållighet, underströk Anna Lindstedt.

TILL TALARNA PÅ KONFERENSEN hörde också handelsminister Ewa Björling som konstaterade att fler studenter än någonsin i Sveriges skolor studerar spanska, att brasiliansk popmusik spelas alltmer av svenska radiostationer och att alltför svenskar arbetar och semestrar i Latinamerika.

Hon konstaterade också att de många latinamerikaner som bor i Sverige är en viktig tillgång för Sveriges ökade handel och kulturella utbyte med Latinamerika. Till en del förklarade hon det ökade utbytet mellan Sverige och Latinamerika med den allmänna globaliseringen men hon menade att det ökade utbytet knappast hade kunnat äga rum om det inte var för den tilltagande öppenhet och demokratisering som nu kan tas för given i åtskilliga latinamerikanska länder.

– Förra året ökade Sveriges handel med omvärlden med fem procent men med Latinamerika ökade den 12 procent, berättade handelsministern och menade att det fanns stor potential kvar för att ytterligare öka handelsutbytet mellan Sverige och Latinamerika.

Hon prisade jättarna Mexiko och Brasilien för deras modernisering och integration på världsmarknaden och såg ökad aktivitet på världsscenen som en latinamerikansk megatrend.

Hon betecknade utvecklingen av Latinamerikas jordbruk och naturresurser som allt viktigare tillgångar i kampen mot svält och sjukdomar i världen och erbjöd svenskt stöd och kunskap inom forskning och utveckling.

– Se Sverige som en partner som är

Bjarke Roed-Fredriksen, ekonom och Latinamerikaexpert på Nordea.

beredd att transferera teknik och arbeta på jämställd fot, sa hon.

PROPÅ DET FAKTUM ATT Sverige stängt flera ambassader i Latinamerika understök hon att det inte var ett mått på Sveriges intresse för regionen utan är bara ett uttryck för att våra relationer har mognat och utvecklats från formell diplomati till ett bredare och mindre institutionaliserat interagerande.

– Jag skulle vilja att vi hade diplomatisk representation i fler latinamerikanska städer men vi har tvingats till svåra uppoffringar inte minst på grund av våra åtaganden gentemot EU, förklarade hon och avslutade med Sverige ändå som partner är, som ett argentinskt telesätt lyder, "stark som en Scania".

BRASILLEN ÄR PÅ VÄG ATT BLI EN AV DE stora ekonomierna och kommer om 10-15 år att vara världens fjärde största ekonomi. Åtminstone om man får tro Alessandro Teixeira, chef för Apex, Brasiliens myndighet för främjande av export och investeringar.

Han presenterade en rad siffror och fakta för att bygga under sitt påstående. Tillväxten har med få undantag legat över fem procent per år under en lång följd av år. Det är en tillväxt som baserar sig på växande utrikeshandel och inhemsk konsumtion.

Teixeira betecknade den brasilianska tillväxten som stabil och uthållig, en

slutsats baserad på Brasiliens tillgångar av olja och annan energiråvara, lågt beroende av enskilda handelspartners, växande överskott i såväl handels- som bytesbalans, en robust valutareserv och att landet etablerat sig som nettoutlänare på den internationella kreditmarknaden.

Ett resultat av den goda brasilianska tillväxten är framväxten av en ny medelklass med växande köpkraft och nya konsumtionsbehov som i sig driver på tillväxten i en god uppåtriktad spiral och för med sig ökad sysselsättning och höjda minimilöner.

– Brasilien är ett land som förändrats mycket under de senaste, fjorton åren fastslog Teixeira. Framgångarna har gjort Brasilien mycket mindre sårbart för externa störningar i ekonomin. Landets offentliga ekonomi är i balans med minskande offentlig skuldsättning, inflationen under kontroll och tillväxten i hög grad baserad på inhemsk konsumtion.

– Brasilien är naturligtvis inte immunt mot internationella kriser men påverkas i begränsad omfattning, sa Teixeira.

Beträffande sektorer som erbjuder goda möjligheter för investerare framhöll Teixeira flyg, bioteknik, infrastruktur, turism, fastigheter, biobränslen, olja och gas.

Brasilien, som började satsa på etanoltillverkning från sockerrör redan på 1970-talet, är idag världens största producent av biobränslen och svarar för en tredjedel av världens etanolproduktion.

BJARKE ROED-FREDRIKSEN, Latinamerikaexpert på Nordea gav sin syn på den framtida utvecklingen i Latinamerika i allmänhet och Brasilien, Mexiko specifikt mot bakgrund av konjunkturedgången i USA och världen. Han betecknade det som hittills uppnått i dessa länder som imponerande men konstaterade att inflationen ökar och tillväxten minskar.

En stor fråga är hur nedgången i USA påverkar de latinamerikanska grannarna. Fredriksen konstaterade att Mexiko som har en stor del av sin export till USA påverkas kraftigt medan Chile och särskilt Brasilien som inte handlar alls så mycket med USA påverkas mer marginellt.

Brasilien och särskilt Chile påverkas däremot, i motsats till Mexiko, negativt av sjunkande råvarupriser, särskilt Chile vars export till mycket stor del utgörs av koppar. Trenden med kraftigt stigande råvarupriser ansåg Roed-Fredriksen nu hade brutits av lågkonjunkturen och det kommer att försämra både Brasiliens och Chiles bytesbalans.

BRASILLEN, SOM UNDER EN följd av år uppvisat ett växande bytesbalansöverskott kommer framöver att få underskott spädde Roed-Fredriksen, också beroende på en stark inhemsk efterfrågan. Både konsumtion och investeringar, offentliga såväl som privata ökar kraftigt i Brasilien, lönerna stiger liksom sysselsättningen, även om arbetslösheten alltjämt är hög.

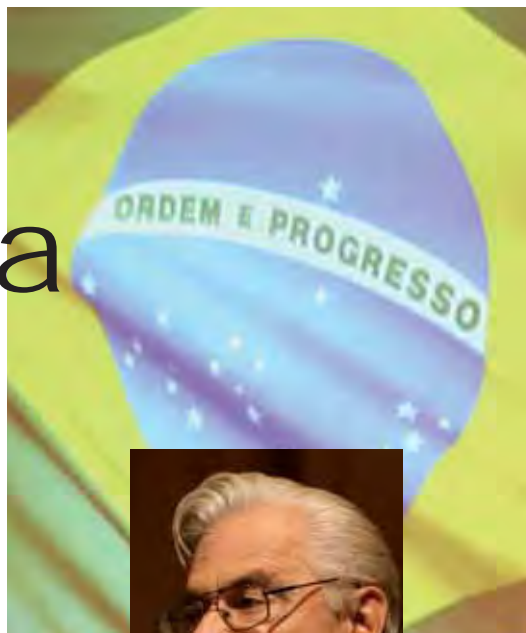
Som ett resultat har inflationen tilltagit kraftigt i Brasilien vilket fått landets riksbank att höja räntan till en bra bit över tio procent. Den är, enligt Roed-Fredriksen, fast besluten att bekämpa inflationen, och han tror att den på sikt kommer att sjunka tillbaka igen.

– Mexikos tillväxtkurva följer USAs, konstaterade Nordeaekonomen med hänvisning till att 80 procent av landets export går till USA.

Han berättade också att Mexiko visserligen exporterar råolja men importerar bensin på grund av dålig raffinaderikapacitet.

Den mexikanska centralbanken står inför samma dilemma som många andra centralbanker, nämligen att inflationen stiger samtidigt som tillväxten minskar. ■

200 svenska företag etablerade i Brasilien

Christer Manhusen.

Sveriges har ett mycket gott namn i Brasilien, framhöll Christer Manhusen i en exposé över landets politik och ekonomi på SVIVs Latinamerikakonferens. Svenskt näringsliv har funnits i Brasilien sedan 1891. Idag är mer än 200 svenska företag etablerade i landet, de flesta i Sao Paulo som ofta kallats Sveriges främsta industristad.

TEXT OCH FOTO: AXEL ODELBERG

Christer Manhusen har verkat åtskilliga år i i Brasilien, först som svensk ambassadör i Brasilien. Numer är han ordförande i svensk-brasilianska handelskammaren.

– Brasilien har präglats av ekonomisk dynamik sedan 1985 då militärjuntan trädde tillbaka, berättade han. Landet intar idag plats åtta på listan över världens tio största ekonomier, med en samlad BNP på 1,8 triljoner dollar. Tillväxten är stark och hållbar och inflationen måttlig. Politiskt är Brasilien en demokrati.

– Ideologierna är inte döda men de är avsmnade. Problemen angrips mycket pragmatiskt, inte minst av regeringen Lula själv, framhöll Manhusen

BRASILLEN ÄR SYDAMERIKAS största och mäktigaste land med en yta som är 19 gånger större än Sveriges, en befolkning

på 190 miljoner invånare och 35 procent av Latinamerikas samlade BNP. Landet bedriver en aktiv utrikespolitik, vill ha plats i FN:s säkerhetsråd och planerar ett stort inköp av stridsflygplan, en order som Saab hoppas ta hem med JAS-Gripen.

Enligt Manhusen utövar Brasilien som regional stormakt ett bra inflytande på andra regimer i Sydamerika och bidrar till att stabilisera situationen i Latinamerika.

Handelspolitiskt sett väger Brasilien tyngst i regionen och är dominerande medlem i den regionala tullunionen Mercosur – som förutom Brasilien omfattar Uruguay och Paraguay med Chile och Bolivia som associerade och Venezuela som vill in.

– Det har pågått förhandlingar om ett avtal mellan EU och Mercosur i många år. Förutsättningarna borde vara gynnsamma men förhandlingarna har gått i stå av två skäl. Det ena är det eviga jordbruksproblemet och det andra var Doharundan men nu har den havererat. Det kan kanske ge förhandlingarna en renässans och det vore bra för svenskt näringsliv, sa Manhusen som själv deltagit i dessa förhandlingar.

BRASILLEN ÄR INTE BARA Latinamerikas största ekonomi, den växer också snabbt. Under 2007 växte BNP med mer än fem procent, börsen i Sao Paulo har stigit 114 procent under de senaste åren och brasilianska storföretag börjar bli kända internationellt. Till exempel är världens största gruvbolag brasilianskt och brasilianska företag är storspelare internationellt också inom sektorerna olja, gas, stål, bank och skeppsbyggeri.

Manhusen berättade att svenska

företag har varit verksamma i Brasilien i över 100 år. Ericsson sålde sin första växel till Brasilien redan 1891 och 1908 öppnade Johnsonlinjen trafik på Brasilien och andra länder i Sydamerika. Aga etablerade sig 1915. Idag finns drygt 200

Mexiko jag

Mexiko är ett land på entusiastisk jakt efter utländska investerare. Lockbetet heter låg risk och hög avkastning.

– Mexiko är fyllt av möjligheter för investerare, sa Francisco Gonzalez från Pro Mexiko, mexikanska statens organ för marknadsföring av Mexiko som ett framtidsland för investerare, på SVIVs Latinamerikakonferens.

TEXT OCH FOTO: AXEL ODELBERG

● Gonzales radade upp Mexikos företräderna: en befolkning på 106 miljoner, en medelålder på bara 27 år, geografiskt välplacerat med en landgräns mot USA på 322 mil och 1100 mil kuster, stora

svenska företag i Brasilien. De omsätter mer än 16 miljarder dollar per år, har 50 000 anställda och investerar mer än 1 miljard dollar årligen.

Nästan alla är koncentrerade till megastaden Sao Paolo. I Sao Paolo genereras mer än en tredjedel av Brasiliens BNP. Där finns i varje givet ögonblick fler helikoptrar i luften än i New York. Bara ett dussintal av de svenska företagen i Brasilien har valt att etablera sig i Curitiba som ligger söder om Sao Paolo. Dit här Volvo.

SVERIGE HAR ENLIGT MANHUSEN ett mycket gott namn i Brasilien. Till det finns flera orsaker. Ett är drottning Silvia som växte upp i Brasilien och talar flytande portugisiska. Brazilianerna betraktar henne därför lite som sin drottning.

Andra skäl till Sveriges goda rykte i Brasilien är de svenska företagens uppträdande.

– De svenska företagen har aldrig tvekat i sina investeringar i Brasilien och inget av de svenska företag som etablerat sig i Brasilien har dragit sig ur. Under dåliga tider har de bara bitit ihop och stan-

nat och det glömmet inte brasilianerna. Dessutom har de svenska företagen ryktet om sig att ta miljöhänsyn och behandla sina medarbetare väl, sa Manhusen och radade upp sju goda skäl att fortsätta att investera i Brasilien.

1. En enorm marknad med strategisk placering. Brasilien har 190 miljoner invånare, är till ytan 19 gånger större än Sverige och gränsar till alla länder i Sydamerika utom Chile och Ecuador.
2. Hög utbildningsgrad och högteknologisk forskning och produktion inom flera tekniksektorer. Brasilien har flygplansindustri, behärskar oljeutvinning på djupa vatten, utvecklar läkemedel och medicinteknisk utrustning, är det enda landet på södra halvklotet med avancerad rymdindustri.
3. Hög och hållbar ekonomisk tillväxt.
4. Väl utbyggd infrastruktur som kräver ytterligare stora investeringar. Brasilien har 67 flygplatser, 46 hamnar, 30 000 km järnväg och 1,6 miljoner km väg – det tredje största vägnätet i världen – 125 miljoner mobila och 42 miljoner

fasta telelinjer. Under de kommande åren ska ytterligare 65 miljarder dollar per år investeras i infrastruktur.

5. Gynnsamt investeringsklimat. Det är lönsamt att investera i Brasilien. Produktiviteten stiger och landet blir alltmer kreditvärdigt.
6. Arbetskraften är högt utbildad och motiverad. 16 miljoner brasilianare med högskole- och universitetsutbildning är verksamma inom forskning och teknikutveckling. Under 2006 gick sex miljoner i högre utbildning.
7. Stor rikedom på naturresurser. Brasilien är världens största exportör av soja, kött, kyckling, läder, kaffe, sockerrör och fruktjuicer, världens största producent av etanol och stål. Därtill mer än självförsörjande som oljeproducent.
 - Det finns två myter om Brasilien. Den ena myntades av general de Gaulle som påstod att Brasilien inte är ett seriöst land. Den andra säger att Brasilien är morgondagens land. Jag har nu varit tolv år i Brasilien och jag kan intyga att båda förblir myter, slutade Manhusen sin exposé. ●

ar utländska investerare

oljereserver och en av världens rikaste och mest varierade floror och faunor.

– Mexiko erbjuder en gynnsam affärsmiljö med marknadsekonomi och livlig handel med omvärlden, sa han.

Mexikos utrikeshandel är ensam nästan lika stor som hela resten av Latinamerikas tillsammans. Landet är politiskt moget och medlem av OECD och den nordamerikanska frihandelszonen NAFTA och har frihandelsavtal för en rad olika produkter med en rad olika länder.

Promexikos framtidsvision är att Mexiko ska ligga på femte plats bland världens största ekonomier om 22 år, distanserat bara av Kina, USA, Indien och Brasilien. Förra året växte den mexikanska ekonomin med knappt fyra procent, samtidigt som inflationen höll sig strax under fyra procent.

TILL DEN MEXIKANSKA ekonomins svagheter hör ett mycket starkt beroende av

Francisco Gonzalez.

den stora grannen i norr. Åttio procent av Mexikos utrikeshandel sker med USA men vid sekelskiftet 2000 var andelen ännu större. Då var det 90 procent och strävan är att ytterligare diversifiera för att göra Mexiko mindre

avhängigt utvecklingen i den amerikanska ekonomin. Under de närmaste åren satsar Mexiko på att öka sin konkurrenskraft genom stora offentliga satsningar på infrastruktur och på att reformera det juridiska systemet. Det handlar om utbyggnad av hamnar, flygplatser, vägar, telekom, raffinaderikapacitet, oljeutvinning med mera.

Fram till 2012 räknar Mexiko med

sammanlagda privata och statliga satsningar på vägnätet på 26 miljarder amerikanska dollar. Fyra miljarder dollar ska satsas på järnvägar, sex på hamnar, fem på flygplatser, 25 på telekom, 14 på vatten och avlopp, fyra på konstbevattning och översvämningsskydd, 34 på elproduktion, 74 på oljeutvinning och 34 på raffinaderikapacitet, gas och petrokemi.

TURISMEN ÄR EN ANNAN prioriterad sektor. Mexiko är idag världens åttonde största turistland. Under 2007 besöktes Mexiko av mer än 21 miljoner utländska turister som tillsammans spenderade mer än 12 miljarder dollar.

Turismen svarar för åtta procent av Mexikos BNP och nio procent av selsättningen. Staten räknar med stora investeringar i turismen framöver. Fastigheter är en annan sektor som väntas växa starkt. Många pensionerade amerikaner vill skaffa hus i Mexiko. ●

PANELRÅD

– Investera inte utan

– Som sjöman förälskade jag mig tidigt i Latinamerika, sa den kände entreprenören Christer Ericsson, JCE-Groups skapare, då han inledde ett panelsamtal om Chile som sedan följdes upp med paneldiskussioner om Brasilien och Mexiko.

TEXT OCH FOTO: AXEL ODELBERG

Christer Ericsson etablerade sitt företag i Chile 1986 med investeringar i skogindustri. Det var landets tillväxtpotential som lockade liksom naturresurserna och utbildningsnivån.

– Jag tycker att en chilensk civilingenjör är bättre än en svensk, sa han.

Till Chiles naturresurser hör skog, fisk och frukt samt vin och dessutom fann han i Chile en annan förutsättning, nämligen en bra partner.

– Det fann jag också, han sitter här bredvid mig, sa Ericsson och presenterade entreprenören Stig Blomström som tillbringat en stor del av sitt liv i Chile.

– Det är viktigt att ha bra partners i ett främmande land, underströk Ericsson, som numera sysselsätter nästan 2000 personer i Chile.

UNDER JCE-GRUPPENS första tio år i Chile var tillväxten nästan 8 procent per år. Nu ligger Chiles stora potential, enligt Ericsson, i mer förädling av landets produkter.

– Det är fel att exportera koppar som tackor, sa han och underströk att Chile är ett lättarbetat land. Beslut fattas snabbt.

– Chile är unikt i Latinamerika. Det

är litet, välordnat och välfungerande med en öppen välordnad ekonomi, bra infrastruktur, modern teknik och låga tullar och det är relativt fritt från korruption, sammanfattade Stig Blomström som kom till Chile första gången för över 40 år sedan. Han berättade att i det chilenska parlamentet är alla överens om att man ska ha ett överskott varje år i den statliga budgeten på en procent.

Men även om Chile har det som krävs för att man ska kunna bedriva framgångsrik affärsverksamhet ska man vara medveten om att en liten marknad och att personliga kontakter är en grundförutsättning om man ska lyckas.

– Den chilenska affärsvärlden är liten. Alla känner alla och det är ett konservativt och hierarkiskt samhälle med stora sociala och ekonomiska skillnader. Chilensarna är formella och diskreta. Afärsetiken är god men kontrakt ska vara skriftliga. Därför är det viktigt att skaffa sig en bra advokat, sa Stig Blomström.

Han berättade också att få chilensare talar engelska.

BRASILIENPANELENS SAMTAL inleddes med

Det är bara sju år mellan bilden till vänster och skogsbilden till höger. Så snabbt växer skogen i Brasilien.

att Nils Grafström som arbetat i åtta år i Brasilien för Stora Enso förbluffade publiken med att redogöra för hur det kommer sig att fyra av världens fem mest lönsamma skogsindustrier är brasilianska medan det femte är chilenskt.

Svaret är att skogsråvaran, främst eucalyptus, är så billig i dessa länder, och det beror på de klimatiska omständigheterna som gör att träden växer så snabbt. Det går därför inte åt så mycket mark ens för en stor fabrik.

Grafström illustrerade med en bild på vida ängsmarker innan de hade planterats med eucalyptusskott och en bild över samma marker sju år senare, då förvandlade till en vidsträckt skogsmark med resliga eucalyptusträd färdiga att avverkas.

– Vad ska vi göra med svensk skogsindustri inför denna konkurrens, frågade han sedan och besvarade själv frågan. Välfungerande och välinvesterade fabriker överlever, fastslog han tröstande.

– Bilindustrin har inte vuxit lika snabbt som träden, sa Jorma Halonen som arbetat för både Scania och Volvo i Brasilien, dock inte som ett uttryck för missnöje.

– Det är en överraskning för näringslivet att det gått så bra som det gjort för Brasilien och bilindustrin har varit väldigt viktig för den brasilianska ekonomin, sa Halonen som anser att Brasilien behöver öka takten på områdena sociala reformer och infrastrukturinvesteringar.

partner

Panelen berörde också frågan om hur politiken kommer att utvecklas efter 2012 då förre fackföreningsledaren Lula avgår efter åtta år som president.

– Det blir mer av samma, sa Hugo Oljemark, konsult som varit sju år i Brasilien och nu är ordförande i brasilianska handelskammaren i Stockholm. Han fick medhåll av Jorma Halonen.

– MEXIKO ÄR ETT AV DE mest affärsvänliga länderna i Latinamerika. Den mexikanska marknaden har stor potential och kommer att bli en av de viktigaste under de kommande 20-30 åren, sa Pia Engholm, direktör för Exportrådet i Mexiko som inledning till paneldiskussionen om detta land och radade upp flera andra av Mexikos företrädare.

Dit hör att Mexiko har fler invånare på mellaninkomstnivå än Kina, att Mexiko har frihandelsavtal med USA, EU och resten av Latinamerika och att valutan peso är knuten till den amerikanska dollarn, samtidigt som kostnadsnivån i landet bara är en tiondel av den amerikanska.

Chileexperterna
Stig Blomström och
Christer Ericsson

– Men vill man göra affärer i Mexiko måste man vara aktiv och närvarande och man behöver en bra partner, tillade hon.

– Telefoni är en mycket viktig del av marknaden i Latinamerika och här kan Mexiko vara en port till resten av regionen. Många mexikaner talar engelska och det är rätt lätt att starta företag i Mexiko, sa Gerhard Weise, som tidigare varit chef för Ericsson i Mexiko.

HAN FICK MEDHÅLL AV entreprenören Carl Swartz som startat två företag i Mexiko.

– Mexiko är en perfekt plattform för resten av Latinamerika, det är ett land som välkomnar utländska investeringar och har världens största spansktalande befolkning. Men Mexiko bjuder inte

bara på en jättelik intern marknad, det är också köksvägen in i USA, sa Swartz.

Även Johan Faager, tidigare VD för svenska handelskammaren i Brasilien, nu chef för Oriflame i Mexiko föll in i lovordskören.

– Det är förmodligen lättare göra affärer där än i Brasilien. Det är lite mer amerikaniserat. Mexikanerna gillar europeiska produkter.

– Men har inte den mexikanska marknaden redan erövrats av amerikanerna? Finns det någon plats för svenskar där?

Frågan ställdes av Pia Engholm i medvetenhet om vad svaret skulle bli.

– Det finns absolut plats för svenskar. Vi ska inte tro att amerikanerna har tagit hela marknaden, sa Carl Swartz.

– Mexiko letar efter icke-amerikanska lösningar, fyllde Gerhard Weise på. ●

Ericsson i Latinamerika sedan 1891

● 1891, 25 år efter att Lars Magnus Ericsson öppnat sin reparationsverkstad för telegrafutrustning i Stockholm 1876, sålde hans företag sin första telefonväxel till Brasilien. 1905 etablerades Ericsson i Mexiko och finns nu sedan länge över hela Latinamerika.

– Tio procent av vår försäljning under 2007 gick till Latinamerika, berättade Hans Vestberg, vice VD i företaget och med ett långt förflutet på Ericsson i Latinamerika. Han kom dit i början av 1990-talet och har verkat i såväl Chile som Brasilien och Mexiko.

Brasilien är inte bara det första land som Ericsson sålde en teleutrustning till utan också företagets enskilt största latinamerikanska marknad. Tre procent gick till Brasilien som därmed är Ericssons tionde marknad i storlek.

Företaget har kontor i Sao Paulo, Rio de Janeiro, Curitiba och Bello Horizonte, tillverkning i Sao Jose dos Campos, forskning och utveckling i Indaiatuba och ett internationellt underhålls- och distributionscentrum i Sao Paulo. Sammanlagt sysselsätter Ericsson 4500 personer i Brasilien, som tillsammans med Kina

och Indien är det enda land utanför Sverige där Ericsson har tillverkning.

I Mexiko, som var det första land i Latinamerika där Ericsson etablerade sig har företaget idag 540 anställda och är en dominerande leverantör av telekomutrustning.

Chile betecknade Vestberg som den mest mogna av Latinamerikas telekommarknader. Där har Ericsson funnits sedan 1940-talet med idag 135 anställda. Där byggde Ericsson upp Amerikas första GSM-nätverk. Det var 1997. Inom mobiltelefoni i Chile är Ericssons marknadsandel 1000-procentig. Alla mobiltelesamtal i Chile går genom Ericssonsystem.

Efter ett drygt årtionde på olika håll i Latinamerika prisar Hans Vestberg värmen och nyfikenheten som han mött i regionen.

– Detta är en fantastisk region. Vi kommer att bli kvar ytterligare ett sekel, sa han. ●

Hans Vestberg.

Konsensus gjorde Chile rikt

– Under de senaste 20 åren har Chile genomgått större förändringar än under hela sin tidigare historia, sa Chiles tidigare utrikesminister Juan Gabriel Valdes då han talade på SVIVs Latinamerikakonferens.

TEXT OCH FOTO: AXEL ODELBERG

● – Den ekonomiska förändringen är känd men det som skett på det sociala planet är mindre känt, fortsatte Valdes. Chile har idag ett stabilt demokratiskt system med bred politisk konsensus och för tre år sedan blev en kvinna president. Vi är stolta över det och jag vill understryka att hon varken är fru, änka eller dotter till någon tidigare manlig president, sa han med underförstådd referens till de kvinnor som varit och är president i Argentina.

Valdes framhöll att Chile mer än trefaldigt sin BNP på 20 år. Samtidigt har den andel av befolkningen som lever i fattigdom minskat från en fjärdedel till nu mindre än en tiondel. Chile rankas som Amerikas tredje mest konkurrenskraftiga ekonomi efter USA och Kanada och intar också tredjeplatsen på listan över länder med effektivast förvaltning av de offentliga finanserna.

CHILE RANKAS OCKSÅ HÖGT för sin offentliga förvaltnings effektivitet och öppenhet och för sin ekonomiska frihet. Chile är

åtta i ekonomisk frihet i världen vilket attraherar utländska investerare. Utländska investeringar svarade 2007 för mer än hälften av landets BNP. Mer än 3400 företag från 60 länder har investeringar i Chile, enligt Valdes.

Den sociala förändringen i Chile tillskrev Valdes inte bara återupprättandet av den chilenska demokratin efter Pinochetären, utan också beslutet att öppna Chile för globaliseringsvägen och utsätta landets ekonomi för den internationella konkurrensen. Det har lett till en stadig och robust tillväxt som medfört ökat välbefinnande och modernisering av sjukvård, utbildning och produktion.

– Vi har fått en fantastisk ökning av levnadsstandarden, sa Valdes och exemplifierade med en rad statistiska uppgifter. Till exempel äger idag nästan 70 procent av chilensarna sina egna hem, 32 procent äger bil, det går 2,3 teveapparater på varje chilenskt hushåll, tre gånger så många har idag tillgång till kabelteve som för tio år sedan och 46 procent äger en DVD-spelare.

VALDES BETECKNADE SOCIAL mobilitet som en nyckelfaktor både för tillväxten och den politiska utvecklingen och förklarade med självrannsakan att inkomstskillnaderna alltfjämt är gigantiska och att Chile behöver göra väldiga ansträngningar inom utbildningsområdet. Sedan övergick han till att tala om den chilenska handelspolitiken.

Chile har sedan 90-talet varit intensivt verksam på det handelspolitiska området och förhandlat fram avtal med USA, EU, Kanada, Australien, Japan, Kina och Sydkorea.

– På så sätt har vi utvidgat våra poten-

Juan Gabriel Valdes.

tiella marknader från att omfatta 15 miljoner människor till 3000 miljoner och det är inte avtal som består av vackra ord utan innebörd. De har en reell innebörd som bland annat lett till lagändringar och regelmoderniseringar i Chile.

Chile är associerad medlem av frihandelsorganisationen Mercosur vars medlemsländer tar emot huvuddelen av Chiles utländska investeringar, med särskild koncentration på Argentina dit lite drygt en tredjedel av investeringarna går.

KOPPARPRODUKTIONEN HAR alltid utgjort stommen i den chilenska ekonomin och koppar är fortfarande Chiles främsta exportvara men de senaste 20 åren har landet ansträngt sig för att diversifiera sitt näringsliv och där har utländska investeringar spelat en stor roll.

– Vårt nätverk av internationella handelsavtal erbjuder investerare stora möjligheter, sa Valdes och gav exempel på en rad sektorer där det erbjuds goda investeringsmöjligheter. Dit hör gruvbrytning, vinodling, skogsbruk, fruktodling, turism, vattenkraft och solenergi.

Den främsta orsaken bakom våra framgångar har varit den breda politiska samstämmigheten om vilken typ av ekonomi och politiskt system vi ska ha i Chile, slutade Valdes. ●

Mer rop än viskningar

Vi lever inte bara i en kakofoni, det är en sjuhelsikes högljudd kakofoni också. Folk talar MED HÖG RÖST i det offentliga rummet (och kanske hemma också, vad vet jag). Det är som om den överenskomna grundvolymen i vårt pratande har höjts – och jag tror inte att det har med min ökande ålder att göra. Den ska väl snarare göra mig smådöv, har jag hört.

Det är lätt att skylla på det tilltagande bakgrundsbruset: trafiken och musiken, bullret och mullret från det hetsiga livet i det moderna samhället. Allt detta måste människan överrösta, alltså drar hon upp volymen.

Nåja, något har detta med saken att göra, förstås, men jag undrar om inte den tilltagande röststyrkan i Sverige också har sin orsak i en kulturförändring. Gapiheten signalerar "men HALLÅ! Här är JAG och JAG tycker att JAG är jätteintressant! Och det tycker naturligtvis DU OCKSÅ. HAALLÅÅ!"

*

Det är som bekant inte längre skämmigt att sitta på bussen eller att gå på gatan och PRATA RÄTT UT i mobiltelefonen. HÖGT! OM VILKET STRUNT SOM HELST.

På en glest befolkad restaurang med två-tre bord besatta, kan folk runt ett av dem fullständigt dominera luftrummet i hela lokalen.

Kalla det individualismens Höga visa. I Sverige har vi länge levt i en kollektivistisk kultur med det som en del kallar gruppförtryck och utslätning och andra kallar solidaritet och hänsyn. Den perioden är under avveckling. Det finns goda följder av det, men förändringen har också släppt fram en högpratarkultur av rent sydländska mått.

Vad man tycker om detta ligger i betraktarens öga eller rättare sagt i lyssnaren öra. En svensk i världen skulle kanske säga "Äntligen har svensken kastat sina fåniga hämningar och uttrycker sig på ett naturligt, mänskligt sätt". Hursomhelst är det något som hänt med vårt sätt att tala.

*

När jag tagit emot utländska besökare på SvD:s redaktion har jag brukat förklara att det helt öppna kontorslandskapet fungerar bra eftersom vi har en lågmäld kultur i Sverige där den som blir arg snarare sänker rösten än höjer den. En del har då svarat "ziz would never worrk in-a my a-country..." och snart kanske det inte fungerar i mitt a-country heller.

*

På tv dras volymen upp när det är dags för reklam. Ja, jag vet att det är ett gammalt fenomen, men jag har en ganska ny observation i sammanhanget. Branschen tycks ha upptäckt att väldigt många reklamröster talar med ett överdrivet magstöd. Därför har det blivit populärt att skapa en kontrast genom att låta någon *viska* mitt i oväsendet. Det ska väl väcka uppmärksamhet precis som en höjd röst gjorde förr. En firma som säljer solsmörja låter en kvinna viska "ta hand om dej". En stökig reklam för saft i kartong avslutas med viskningen "I'm a Festis" och en krämare som vill sälja hudsmörjmedel – eller var det ögonfransarna som skulle förlängas? – låter en kvinna se oss i ögonen och viska "because you're worth it".

Man påminns om en Ingmar Bergmantitel: Viskningar och rop. Tyvärr är det mest av det senare.

Lars Ryding är kvalitetsredaktör på Svenska Dagbladet.

Stockholm International School

Primary, Middle and Senior divisions

International curriculum (including IB Diploma)

English speaking environment.
55+ nationalities

Accredited with the Council of International Schools and the Middle States Association

Telephone +46 8 412 40 00

Email: admin@intsch.se

www.intsch.se

Premiärerbjudande! eDN gratis i en månad.

Hela DN digitalt: eDN varje morgon i din mailbox, klicka och läs hela tidningen.

Alla artiklar, reportage och annonser, precis som i pappers-tidningen.

Lätt-bläddrad!

Bara för dig som bor utomlands!

Alla bilagor, även På Stan, DN Bostad, DN Motor, DN Söndag, Din Ekonomi m fl.

Lättläst! Klicka och läs.

DN.

Premiärerbjudande! Läs eDN GRATIS i en månad.
Fyll i din mailadress på www.dn.se/sviv

CECILIA GUNNE

Hoten mot skatteparadiset Sverige

Jag skrev i våras att Sverige börjar bli ett skatteparadis. Vi har ju ingen förmögenhetsskatt sedan inkomståret 2007 och arvs- och gåvoskatten slopades 2004.

Nu verkar det dessutom som den svenska bolagskatten ska sänkas från 28 procent till 26,3 procent från 2009. – Varför de ska krängla till det med en så ojämn skattesats, kan ingen människa begripa.

Samtidigt ser det inte helt ljusst ut. Det är det nu halvtid för den borgerliga regeringen som ligger långt efter oppositionen i opinionsundersökningarna. Och oppositionen hotar med att höja olika skatter om den vinner valet 2010.

Den har redan aviserat höjning av den nyligen införda låga fastighetsavgiften för en del fastigheter. Nu är den årliga avgiften som högst 6 000 kronor för privatbostadsfastigheter. Oppositionen säger att de ska höja skatten för "lyxvillor". Med lyxvillor avser de sådana som har över 5 miljoner kronor i taxeringsvärde. För den överskjutande delen skulle 1 procent extraavgift tas ut. En villa med 10 miljoner i taxeringsvärde skulle då kosta 6 000 plus 50 000 kronor, alltså 56 000 kronor per år i fastighetsavgift.

Dessutom har oppositionen börjat tala om att återinföra förmögenhetsskatten. Det är långt ifrån konkret, men man vet ju aldrig. – Det som talar emot en ny generell förmögenhetsskatt är att bara ett fåtal europeiska länder har sin förmögenhetsskatt kvar. Och till år 2010 är de kanske ännu

färre. I oppositionens skuggbudget i höst utlovas besked om den tilltänkta förmögenhetsskatten.

Samtidigt öppnar allt fler länder på sekretessen så att svenska och andra skattemyndigheter kan få ut uppgifter om sparande i utlandet. Det är verkligen synd för den svenska ekonomin, att det aldrig infördes någon amnesti när förmögenhetsskatten togs bort. Men det hade väl varit alltför osvenskt. Och om förmögenhetsskatten återupplivas var det kanske tur för några att det inte blev någon amnesti.

Många hemvändande svenskar tycker dock att det är "helt OK" att betala ca 1 procent av värdet vid årets ingång i skatt på sitt sparande. De väljer därför att ha sitt sparande i en kapitalförsäkring. Då får man årligen betala ca 1 procent i avkastningsskatt i stället för 30 procent skatt på värdeökningen. Det är lönsamt att välja försäkringssparandet om avkastningen blir minst ca 3,5 procent per år. – Den kalkylen håller dock inte om förmögenhetsskatten återinförs.

Att den svenska arbetsgivaravgiften på 32,42 procent sänks till 31,42 procent lär inte göra att tillströmningen till Sverige ökar. Det känns dock som ett steg i rätt riktning för oss som bor här och den sänkningen kostar faktiskt staten årligen 7,5 miljarder kronor. ■

Cecilia Gunne (cecilia.gunne@catella.se) är skattejurist på Catella Sponsor AB (www.sponsorab.com) och sakkunnig i expertpanelen på www.sviv.se

Via satellit till
Europa, Asien,
Australien
och Afrika!

svt.se/europa

Du behöver inte missa dina svenska favoritprogram bara för att du är utomlands!

Du kan se dem samtidigt som dina vänner i Sverige, var du än bor i Europa, Asien, Australien och Afrika – om du abonnerar på Sveriges Televisions utlandskanal SVT EUROPA. Och inte ens när du reser i dessa världsdelar behöver du vara utan svensk tv – förutsatt att ditt hotell abonnerar på SVT EUROPA.

SVT EUROPA direktsänder svenskproducerade program från SVT1 och SVT2 samt från temakanalerna SVT24 och **Kunskapskanalen** via satellit. Dygnet runt, året om. Du får nyheter och fakta. Musik, sport och natur. Barn- och nöjesprogram. Drama, debatter och kultur. Dessutom två radiokanaler **Radio Sweden** och **P4**, utbildningsprogram från **UR** samt SVT Text:s alla text-tv-sidor inkl Stockholmsbörsen.

Som **medlem i SVIV** har du **medlemsförmån** vid tecknande av nytt abonnemang – för närmare information se: www.sviv.se eller kontakta **SVT EUROPA:s kundtjänst**:

ConNova TVX AB tel: +46 (0)141-20 39 10 fax: +46 (0)141-20 39 11 e-post: svteuropa@connova.se

Sagt om Sigtunaskolan – "Much more than"

TEXT: AMELIE CARDELL
FOTO: AXEL ODELBERG

Dummaste frågan i Sigtuna: Vilken är Sveriges bästa internat-skola? Svaret är förstås SSSL, Sigtunaskolan Humanistiska Läroverket. För att citera en av skolans elever: "Much more than just a school." Och det finns förstås en hel drös föredetningar spridda över hela jordklotet som är beredda att instämma.

*Skolan ligger på en höjd med vid utsikt över Sigtunafjärden
Elevhemmet Midgårds nyklassiska entré.*

an just a school"

Skolchef Kent Edberg.

Efter en rundvandring mellan traditionsrika elevhem, toppmoderna skolsalar, aula från 1900-talets början, en proffsig idrottsanläggning, estetcentrum och Sigtunafjärden som glittrar framför våra fötter, är det svårt att säga emot.

Conny Lindberg, biträdande rektor som har trivts så bra att han nu är inne på sitt 33:e år, fyller för säkerhets skull på med fler argument:

- Engagerade lärare, fantastiska fritidsmöjligheter och inte minst det idealiska läget mitt i en mysig by med små butiker, caféer och bio. Sjön där man tar morgondopp, åker vattensidor, skridskor eller ror under ledning av OS-kanonen Lassi Karonen, Stockholm och Uppsala inom räckhåll och Arlanda runt knuten.

När flygplatsen byggdes på 60-talet låg det två populära internatskolor i

INTERNATIONAL BACCALAUREATE

på Hvitfeldtska gymnasiet i Göteborg

Hvitfeldtska gymnasiet i Göteborg erbjuder samtliga årskurser av det treåriga internationella gymnasie-programmet, som leder fram till internationell studentexamen – Internationa Baccalaureate.

IB är en internationellt erkänd utbildning och ger tillträde till universitet och högskolor i ca 100 länder.

Undervisningen sker på engelska.
Hvitfeldtska gymnasiet är en traditionsrik skola i Göteborg, centralt belägen och med ett brett urval studievägar inom den svenska gymnasieskolan.

Närmare upplysningar lämnas av:
Rektor Lena Ericsson eller
Maria Nicolai, IB coordinator.

Telefon: 031-3670 623/694
Fax: 031-3670 602

Adress: Hvitfeldtska gymnasiet
Rektorsgatan 2
SE-411 33 Göteborg
lena.ericsson@educ.goteborg.se

Besök gärna vår hemsida:
www.goteborg.se/hvitfeldtska

I härlig miljö i centrala Berlin erbjuder Svenska Skolan

- svensk läroplan med individuellt anpassad tyskundervisning och förstärkt engelska.
- åldersintegrerat låg- och mellanstadium.
- handledning för högstadiel elever i samarbete med Sofia distans.
- kompletterande svenska, från förskole- till gymnasienivå.

Kontaktperson: Kristina Palm
Telefon: +49 (30) 86 49 59 30
Fax: +49 (30) 86 49 59 31
e-mail: info@svenskaskolan-berlin.de
www.svenskaskolan-berlin.de

UPPSALA
UNIVERSITET

LÅNGT BORTA... MEN NÄRA

Var du än befinner dig i världen kan du läsa på *distans* vid Uppsala universitet.

www.uu.se

Sök senast 15 oktober.

Svenska Skolan i London

Entusiastiska, engagerade lärare och små undervisningsgrupper

Förskola 3-5 år **Grundskola** 6-15 år

Gymnasium: naturvetenskapligt och samhällsvetenskapligt program samt möjlighet till IB-examen i samarbete med Richmond upon Thames College

Ring och besök vår skola

Grundskolan +44 (0)20 8741 1751
jdackenberg@swedishschool.org.uk

Gymnasiet +44 (0)20 8892 1492
gymnasiet@swedishschool.org.uk

eller besök vår hemsida:
www.swedishschool.org.uk

Välkommen!

Learn English in England!

We are a Swedish Folk High School in Brighton so students only pay for accommodation and costs.

The course is **FREE** for Swedish citizens.

We have work and study based programmes.

Look at our website: www.loxdale.com

E-mail any queries:
annathatcher@loxdale.com

Enrol through Braheskolan, Visingsö

Fullständig Högstadiundervisning via dator sedan 1994

www.sofiadistans.nu

Sofia Distansundervisning

Alsnögatan 11 plan 5
116 41 Stockholm
Sweden

Tel: 08-555 777 00
Fax: 08-555 777 07
mail@sofiadistans.nu

Georgios Kondili-Sturesson.

Jessica Hellman.

Annika Fagerström.

>> Sigtuna – Sigtunastiftelsens Humanistiska Läroverk samt Sigtunaskolan som sedermera slogs ihop till SSHL.

– Ja, det var nog på grund av alla elever och föräldrar med adresser runt om i världen som flygplatsen hamnade just där, säger Conny Lindberg, inte helt gravallvarlig.

DEN INTERNATIONELLA STÄMMINGEN är påtaglig. Under en kort promenad mellan rektorsexpeditionen och matsalen hör vi flera språk och rektor Rune Svaninger hälsar i all hast, på väg för att hålla en lektion i mandarin. På sistone har skolleningen ansträngt sig lite extra för att locka elever från Kina. En suverän möjlighet för alla inblandade att knyta kontakter med framtida affärsförbindelser i sikte.

Georgios Kondili-Sturesson, med grekisk mamma och svensk pappa, kom till SSHL i samband med familjens flytt till Qatar för tre år sedan. Nu i första ring och då en av få internatelever i sjunde klass.

– Jag var minst på hemmet och även om jag hade syrran på skolan så saknade jag morsan jättemycket. I alla fall ett tag. Fick en bra fadder och en kul rummis. Fast vi stökade ner för varann och ibland när jag kom in hoppade tio killar i min säng. Nu är det skönt att ha enkelrum.

PÅ VARJE ELEVHEM BOR en husmor och en husfar vars viktigaste uppgift är att alla ska trivas. De stöttar när så behövs, pysslar om i förkylningstider och hjälper till vid läxis som pågår i två timmar mellan middag och kvällsmat.

Den modernaste delen av skolan byggdes för några år sedan och innehåller ljusa vackra skolsalar.

– Tvätten får man klara själv. Lite klurigt i början, men prefekten visade hur mycket pulver man ska ha och nu kan jag det också, säger Georgios Kondili-Sturesson.

Den som blivit vald till prefekt på ett elevhem går i sista ring, och har tillsammans med kompisarna i det valda hemrådet lite extra ansvar för att skapa en bra atmosfär.

Omkring 300 av skolans knappt 580 elever bor på internatet. Av dessa är cirka 180 utlandssvenskar som får en plats om intagningsnämnden bedömer att de kommer klara studierna. Samma kriterier gäller för "icke-svenskar". För så kallade "hemmasvenskar" som vill gå på internatet och för dagelever från grannskapet krävs höga betyg till gymnasiet.

Dageleverna är uppskattade. Dels för

att de kan området, dels för att det är mysigt att bli hembjuden till en klasskompis som bor med sina föräldrar i Sigtuna, berättar Jessica Hellman som flyttade hit från Schweiz lagom till skolstart i nian. Nu har hon bara ett läsår kvar till studenten.

– Much more than just a school, sammanfattar hon sin tid på SSHL. Från början var det ett äventyr med ny miljö och nytt språk. Långt hemifrån. Alla regler man skulle lära sig – men det gick fort att bli självständig. Att bo med 30 andra tonårstjejer ger bra träning i samarbete och konfliktlösning.

– UTBILDNINGEN ÄR BRA och det är mycket sport och resor. Det gillar jag. Snart ska jag med volleybolltjejerna till Amsterdam och i våras var jag med språkklassen i >>

Eleverna kan välja mellan många olika fritidssysselsättningar, bl a biljard.

Idrott är viktigt på SSHL.

>> Rom. När jag slutar här kommer jag att ha ett nätverk över hela världen.

Varje familj som funderar på att sätta sina barn på SSHL får en privat rundtur på området. Den som vill kan få provbo. Sedan följer en genomgång av skolans värdegrund. Allt som krockar med den är fel. Allvarliga förseelser, som t ex brott mot narkotikaregeln leder till relegering. Mindre felsteg som att slarva med inne-tiden kan innebära en tamburstädning eller något liknande. Elever får däremot inte dela ut straff.

– Vi jobbar hårt med att få bort avarter som en internatskola kan ha, bedyrar Conny Lindberg medan han står och väljer från en diger lunchmeny.

All mat är tillagad i skolans eget kök med mycket ekologiska råvaror. SSSL är en hälsodiplomerad skola och vart man än sig vänder står en skål med gratis frukt.

DET ÄR ONSDAG OCH uniformsdag. Blåa kavajer och gråa byxor eller kjolar, ibland kraftigt upprullade i midjan. Slipsar med ränder i vinrött, vitt och svart som representerar de bägge ursprungliga skolornas färger.

– Hoppsan, vad är det här för någon slags hemmavariant? undrar Conny Lindberg när vi inne på pojkhemmet Kvarnbranten möter två killar med uppknäppta skjortor och löst hängande slipsknutar. Nästa gång de går förbi är det åtgärdat. Ordning och reda. Vilket också märks när vi kommer in i ett klassrum. Alla reser sig upp, hejar och sätter sig inte ned förrän Conny Lindberg ger dem tillåtelse.

– Det är lagom strängt, säger Jessica Hellman. Här finns ömsesidig respekt och man kan diskutera öppet med lärare

På detta piano spelade Povel Ramel då han var elev i Sigtuna.

och husföräldrar. I byskolan i Schweiz var det strikt på ett helt annat sätt.

HUSMOR OCH HUSFAR, liksom mentor har tät kontakt med elevens föräldrar. Under läsåret ordnas dessutom tre föräldradagar med tillfälle att träffa 5 valfria lärare åt gången. Svenskläraren Peter Holmberg gick själv ut på Humanistiska Läroverket i slutet på 60-talet och kan inte tänka sig en bättre arbetsplats. "Våga vara vuxen, men visa respekt för varje individ", är en policy som skolans personal arbetar efter.

– Här får man faktiskt vara lärare. Eleverna ställer krav men är samtidigt ambitiösa. En stor fördel är den korta vägen till cheferna.

Såväl lärare som husföräldrar har

kafferast ihop med skolledningen varje dag. Annika Fagerström som är inne på sitt elfte år som husmor på flickhemmet Haga tycker också att det är ett glimrande upplägg.

– Jag får en unik, daglig kontakt med barnens lärare. Jag får direkt veta om någon behöver lägga in en extra växel. Mycket av mitt jobb går ut på att påminna, förhöra, trösta och allt annat som äger rum i en vanlig familj. Enda skillnaden är att jag har 30 flickor som kommer hem varje dag. Och alltid är det någon som vill baka kladdkaka, lägger hon till med ett skratt.

VISSA HELGER KALLAS aktivitetshelger. De är obligatoriska för internatelever, men många dagelever väljer också att delta. Förutom loven finns ett visst antal hemresehelger. Alla utlandssvenskar och icke-svenska medborgare har en särskild Sverigemålsman som tar över ansvaret de helger när skolan är stängd. Särskilt tillstånd krävs för att få stanna kvar i Stockholm efter en kulturell utflykt med klassen. Och ingen får resa dit hursomhelst en vanlig dag.

Utanför elevhemmet Midgårdens stolta pelarrad stöter vi på skolchefen Kent Edberg. Två dagar in på höstterminen har han fullt sjå att lära sig alla nya namn. Något som han hävdar är fullt möjligt med 580 elever och 160 anställda.

– Ser man till antalet ansökningar hade vi kunnat bli en dubbelt så stor skola. Men vi tycker att det är perfekt som det är. Vi har en personlig skola och ändå är vi tillräckligt många för att kunna erbjuda ett brett kursutbud både inom skola och fritid. Ge mig bara några dagar till så kan jag alla namnen. ●

Lär dig svenska!

ISU Programs i Lund erbjuder kurser både i Sverige och via distans.

Besök vår hemsida www.folkuniversitetet.se/isu

 Folkuniversitetet
Kursverksamheten vid Lunds universitet

International School of Helsingborg

V. Allén 7, 254 51 Helsingborg, SWEDEN

The school's curriculum, which follows the International Baccalaureate guidelines, is taught in English at all levels.

We have:

Primary Years Programme:

Preschool (ages 3-4), Kindergarten (ages 5-6), Grade 1-5

Middle Years Programme:

Grade 6-10 (grade 10 equivalent to Pre-IB/Pre-DP)

Diploma Programme:

Grade 11-12

No fees!

For further information, please contact the school,
+46-42-105705 or ish@helsingborg.se

Websites: www.is-hbg.se or www.helsingborg.se/internationalschool

Kostnadsfri värdering

Inlämning till kommande auktioner pågår nu. Bukowskis ingår i International Auctioneers och är det mest täckande svenska auktionshuset internationellt. Bukowskis experter gör besök i hela Europa. V.g. ring för fri värdering och rådgivning.

Tel: +46-8-614 08 00 WWW.BUKOWSKIS.SE
Arsenalsgatan 4, III 47 Stockholm

Bukowskis

Var du än befinner dig i världen kan du studera språk hos oss!

Engelska?

Portugisiska?

Tyska?

Franska?

Ryska?

Italienska?

Spanska?

Japanska?

Arabiska?

Kinesiska?

Svenska?

HÖGSKOLAN
DALARNA

Vill du veta mera? Besök www.du.se/sprak

Stora förändringar i skolan

Nu börjar förändringarna märkas i den svenska skolan, vare sig den ligger i Sverige eller utlandet. Tredjeklassarna arbetar efter nya tydliga resultat-inriktade mål i svenska och matematik. Till våren får de för första gången bevisa sina kunskaper i nationella prov.

AV AMELIE CARDELL

En annan nyhet är att skolorna ska bedöma elevernas kunskapsutveckling redan från första klass i skriftliga omdömen som får likna betyg. Reformen höjer kraven på skolorna och lärarnas skicklighet i klassrummet. Syftet är både att förbättra undervisningen och att snabbare upptäcka vilka barn som behöver särskilt stöd.

Runt knuten väntar ännu fler förändringar, sammantaget en av de största förändringarna av svensk skola på många år. Lärarutredningen och gymnasiereformen är bara några exempel på vad som är på gång. Debatten kring ett nytt betygssystem med en sjugradig skala pågår för fullt. Politikerna försöker också enas kring när de första riktiga betygen ska få ges.

FÖRSLAGET TILL EN NY SKOLLAG skulle ha presenterats i våras men är något försenad. Målsättningen är dock fortfarande att lagen ska träda i kraft före valet 2010. Så långt det är möjligt kommer andra utredningar som går på remiss parallellt med skollagen att skrivas in i lagrådsremissen. Annars får det bli separata propositioner och eventuella lagändringar som fogas in i skollagen i ett senare skede.

– Vi behöver verkligen en ny skollag som är mer tidsenlig. Den gamla lagen är från 1985 och även om den kontinuerligt har reviderats, så är den skriven för en annan tid och en annan skola. Den nya lagen ska bland annat klargöra rektorns ansvarsområde och fastställa vad som gäller för att få särskilt stöd, förklarar Charlotte Wieslander, undervisningsråd vid Skolverket.

Här ryms sannolikt också nyheter kring distansundervisningen. Bland annat föreslås ökad möjlighet för gymnasieelever att läsa språk på distans.

– Det skulle vara positivt för den svenska utlandsskolan att

elever kan få flexiblare och bredare utbildning med hjälp av distansundervisning, säger Charlotte Wieslander som hörde till talarna vid konferensen som Myndigheten för Skolutveckling nyligen arrangerade i samarbete med Svenska Utlandsskolors Förening, SUF. (www.suf.c.se).

– Gymnasiereformen är troligtvis på plats i sin helhet 2011, enligt Charlotte Wieslander. I utredningsuppdraget heter det att förslagen ska leda till högre kvalitet i såväl yrkesutbildning som studieförberedande utbildning.

– Många förslag är bra, men det finns vissa detaljer som vi opponerar oss emot. Förslaget om att ta bort möjligheten att specialutforma undervisningen skulle till exempel inte vara bra för de fem svenska gymnasieskolorna i utlandet. Det är viktigt med alternativ även i fortsättningen så att de enskilda skolornas förutsättningar och behov får styra.

I SITT REMISSVAR UNDRAR SKOLVERKET också varför Gymnasieutredningen inte med ett ord nämner europeiskt samarbete och internationalisering. Skolverket kommer att vidarebehandla frågorna i det kommande arbetet med nya kursplaner.

Utbildningarna för såväl rektorer som lärare är på väg att göras om. Att speciallärarutbildningen ska återinföras är redan klubbat. Ett led i att höja statusen på läraryrket och därmed nivån på undervisningen är en lärarlegitimation som alla lärare måste skaffa sig från och med 2010.

För närvarande pågår också det så kallade Lärarlyftet – under en fyraårsperiod satsas 3,5 miljarder kronor på högre lärarkompetens. En fråga som är viktig för SUF är generösare behörighetsregler till svenska skolan i utlandet. Charlotte Wieslander håller med om att reglerna behöver ses över och har påpekat saken för utbildningsdepartementet. ■

Ditt andra hem

HOTEL ESPLANADE ☆☆☆

Strandvägen 7A, S-114 56 Stockholm
Telefon 08-663 07 40 • Telefax 08-662 59 92
E-post: hotel@hotelesplanade.se hemsida: www.hotelesplanade.se

Medlem i Svenskar i Världen får 10% rabatt på ordinarie rumspris

Vi har förmånliga jul & nyårspriser!

Spanielspecialisten Roslagens EuropaTransport AB

Flyttningar inom Sverige, Skandinavien och Europa

Vi utför även transport av personbilar

Magasinering i Spanien och Sverige

www.retab.se
info@retab.se

Söderbykarl 8340
S-761 74 NORRTÄLJE SVERIGE
Tel. + 46 (0)176-159 84 Fax +46 (0)176-175 05

Kontaktperson
i Spanien
Sören Andersson
+34 687 801 733

Att välja skola är att välja framtid!

Med några av Sveriges bästa lärare,
fritidsresurser som saknar motstycke och
ett kontaktnät som sträcker sig jorden
runt, vägleder vi våra elever till en ny
och internationaliserad värld. Titta in på
www.lundsbergsskola.se eller boka tid för
ett besök på tel. 0550-74 05 00.

Välkommen till Sveriges mest
anrika internatskola.

LUNDSBERGS SKOLA

RIKSINTERNAT

VI STÖDJER LUNDSBERGS SKOLA!

APPRO • CATELLA KAPITALFÖRVALTNING • DANSKE BANK
CONCORDIA MARITIME • FALSTERBO HORSE SHOW
EMPIRE • FRED WACHTMEISTER & PARTNERS
GULF AGENCY COMPANY • HELLEKIS SÄTERI • JOTUN
LYSEKIL WOMEN'S MATCH • SKULD
MEDIKUS FRISKVÅRDSLÄKARNA • STENA BULK
SVENSK FASTIGHETSFOND • REDERI AB TRANSATLANTIC
TROSA TRYCKERI • VISUTECH • ÄRNÄS AB

Ska du flytta?

Maxtrans är specialister på bohagsflyttar inom Sverige, Europa och övriga världen. Vi erbjuder dessutom packning, emballering, lagring och allt annat som hör bohagsflytten till. Allt som rör flytten motsvarar till fullo våra kunders högt ställda krav.

Ring oss för snabb och effektiv service.
Tel +46 8 544 433 70

eller FAX +46 8 612 05 10, move@maxtrans.se www.maxtrans.se

ROAD • SEA • AIR • COURIER • PACKING
STORAGE • QUALITY MOVING

Internationell arvsrätt

Advokat Ulf Bergquist

Rekommenderad i internationella arvs- och bodelningsmål av UD och ambassader.

Ofra förordnad som boutredningsman av Stockholms tingsrätt i dödsbon med internationell anknytning.

Författare till lagkommentaren till den internationella arvslagen och den internationella bodelningslagen.

Föreläsare på universitets- och juristkurser i ämnet internationell arvs- och bodelningsrätt.

Ledamot i EU-kommissionens expertgrupp för internationell arvs- och bodelningsrätt

Språk: engelska och tyska.

Bergquist Advokatbyrå AB • Tel 08-652 78 00

E-mail: ulf.bergquist@advokatbergquist.se • www.advokatbergquist.se

10:e uppdaterade upplagan av Bosättning utomlands

Ny Uppdaterad upplaga!
(Febr. 2006 Sellin)

Författaren Kerstin Gustafsson har under många år varit ansvarig för Föreningen Svenskar i Världens rådgivning till in- och utflyttare. Hon är också grundare av och chef för företaget UtlandsBosättning AB.

Den nya upplagan är uppdaterad på alla områden. I boken finns även en praktisk checklista och alla viktiga adresser inför utlandsflytten.

Ja, tack var god skicka:

.....ex av Bosättning utomlands

.....ex av Återflyttning till Sverige

Är medlem och betalar 275:-/st

Är inte medlem och betalar 325:-/st

Exkl.porto och exp.avg.

Namn.....

Företag.....

Adress.....

Postnr.....Ort.....

Beställningen kan även skickas via fax 08-660 52 64 eller via post svenskar.i.varlden@sviv.se

Plats för porto

**Svenskar i Världen
Box 5501
114 85 Stockholm**

CIS hjälper med utlandsstudier

Tänk att du vill läsa utomlands. Men du vet varken vad eller var? Hela ansökningsprocessen verkar knölig. Visum, försäkringar boende och stipendier? Hjälp, hur gör man? Svaren hittar du hos CIS, Center for International Studies – det företag i Sverige som skickar flest studenter utomlands och som har kontakt med flest högskolor och universitet i utlandet.

AV AMELIE CARDELL

CIS erbjuder en komplett service med allt det praktiska i ansökningsprocessen. För studenten kostar det inte ett öre, med undantag för betygsöversättningar. Men det är å andra sidan något som din egen gymnasieskola oftast kan

hjälpa till med kostnadsfritt. Verksamheten finansieras av de universitet och skolor som är anslutna till CIS.

– Vill du läsa till modedesigner på ett prestigefullt universitet eller behöver du bättra på tyskan några veckor i Berlin? Det är den spännvidden vi har, berättar Lena Westman, managing director på CIS.

För att få ta del av CIS tjänster ska du ha ett slutbetyg från gymnasieskolan. Annars finns inga åldersbegränsningar.

– Vår äldsta student hittills är 52 år, säger Lena Westman, som liksom resten av den stora personalstyrkan på CIS har egna erfarenheter av studier och arbete utomlands.

CIS, som har funnits sedan 1991, är en del av det privata utbildningsföretaget YrkesAkademin med kontor i Stockholm, Göteborg, Malmö och Falun. Numera skickar CIS långt över 1000 studenter ut i världen varje år. Antalet uppdragsgivare (universitet och skolor) har också blivit fler med åren och den geografiska spridningen allt vidare. Men det händer också att CIS tackar nej till skolor som vill samarbeta.

– Dels måste de vara godkända av CSN och Högskoleverket, dels gör vi en

egen bedömning om utbildningsnivån håller måttet. Det gäller också att hänga med i trenderna och söka upp de bästa skolorna i de just nu aktuella områdena, förklarar Lena Westman.

– För tillfället vill många till USA. Fler väljer franska på gymnasiet med franskt universitet i sikte. Även för Storbritannien och Spanien finns ett nyvaknat intresse, tillägger hon. Kina är det land som procentuellt sett ökar mest i antalet ansökningar (för studier på engelska). Australien är inte fullt lika populärt som tidigare.

Många börjar med en timmes personlig studierådgivning, på ett av CIS-kontoren, på telefon eller på någon annan ort där CIS råkar vara på "turné". Det går också bra att besöka de mässor och seminarier som CIS ordnar tillsammans med sina samarbetspartners ett par gånger per år, på flera platser i Sverige. Eller ring en så kallad CIS-ambassadör som har studerat på den skola du ska åka till!

– Det uppmuntrar vi alla att göra. Ambassadörerna kan svara på de små, viktiga frågorna. Hur ser studentrummet ut? Hur hittar jag på flygplatsen? Eller vad det nu kan handla om. ●

Vill du nå hur långt som helst?

 GRENNASKOLAN
RIKSINTERNAT

www.grennaskolan.se

Du tjänar på att vara medlem. Svenskar i Världen erbjuder sina medlemmar en rad förmåner. Redan första gången du utnyttjar en av dem kan du ha sparat in avgiften till föreningen.

BEGRAVNING

Vita Arkivet är ett rådgivande dokument från Fonus framtaget för att du ska kunna underlätta för dina anhöriga. Du anger hur du vill ha din begravning utformad och skriver en förteckning över dina försäkringar, bankkonton, värdepapper etc. Vi förvarar ditt Vita Arkiv helt utan kostnad. För mer information: www.fonus.se
Tel: +46-8 709 83 00 alt inom Sverige tel 020-87 00 87
www.fonusnet.se – planera och beställ begravning via Internet! Dygnet runt • var än du är • Pris direkt!

BILUTHYRNING

AVIS Biluthyrning ger 10-30% rabatt i hela världen. Kontakta kansliet för bogningskod (AWD-nr). Gör din bokning i god tid för lägsta pris! Bokning gör du enkelt på www.avis.se, eller på Tel från utland: +46-31 725 67 11
Tel i Sverige: 0770-82 00 82
e-post: reservation-office@avis.se

BÖCKER

Bosättning Utomlands och Återflyttning till Sverige, medlemspris SEK 275 (icke medlemmar SEK 325). Porto & exp. kostn. tillkommer. Beställ dem via vår hemsida eller genom att kontakta kansliet. Du kan betala böckerna med check utställd på svensk eller utländsk bank (ej sk EURO-check), genom att sätta in pengarna på vårt pg nr 504 -1, bankgiro nr 732-0542 (ange i bägge fallen Svenskar i Världen som betalningsmottagare) eller betala med kreditkort (ej American Express eller Diners – glöm inte att ange giltighetsdatum). **Medföljande vid utlandstjänst** av Björn Ström och Kerstin Gustafsson. Medlemspris SEK 190.

Enkelt och bekvämt handla böcker på Bokus!

Bokus.com – Sveriges största bokhandel – levererar böcker utomlands.

Välj bland 3,5 miljoner titlar. I sortimentet finns böcker på flera språk. För utförlig information besök www.bokus.com
För frågor kontakta kundtjanst@bokus.com
Tel: +46-(0)40 352 100
Fax: +46-(0)40 352 101
Ekerlids Förlag, 30% på litteratur med affärs- och samhällsriktning. Tel: +46 8 736 31 61, fax +46 8 411 70 19,
e-post: info@ekerlids.com
webbplats: www.ekerlids.se

FÖRSÄKRINGAR

Försäkringar för medlemmar i SVIV. I samarbete med Fonus och Folksam finns en särskilt utformad Trygghetsförsäkring för dig som bor utomlands. Den täcker kostnader som uppkommer i samband med dödsfall. Fonus hjälper dig även att finna "glömda" försäkringspengar via Fonus Försäkringsbevakning. För mer information: www.fonus.se
Tel: +46-8 709 83 00 alt inom Sverige tel 020-87 00 87

HOTELL

Hotel Diplomat, Strandvägen 7C, Box 14059, 104 40 Stockholm. Hotellweekend Privat: 20% rabatt på weekendpris. Erbjudandet gäller under feb-april, juli samt december. Vidare erbjuder Hotel Diplomat året runt: Hotellrum Business: 10% rabatt på enkelrum, 10% rabatt på dubbelrum, deluxerum och sviter. Uppge "Svenskar i världen helg" och ditt/ert medlemsnummer.
Tel: +46 8 459 68 00
Fax: +46 8 459 68 20
E-post: reservation.sto@diplomahotel.com Webbplats: www.diplomahotel.com
Hotel Suecia, Marqués Casa Riera 4, E-28014 Madrid tel: +34(9)1 531 69 00, fax: +34 (9) 1 521 71 41 E-post: bookings@hotelsuecia.com kontaktperson: Monica Garcia. 10% rabatt
Gasthof LINDE, Bern CH-3066 Stettlen (Bern) tel: +41 (0) 31 931 85 86

fax: +41 (0) 31 931 55 03
E-post: info@linde-stettlen.ch
Webbplats: www.linde-stettlen.ch
Kontaktperson: Christoph Meierhofer. 10% rabatt
Hotel Esplanade, Strandvägen 7 A, SE-114 56 Stockholm tel: +46 8 663 07 40, fax: +46 8 662 59 92.
E-post: hotel@hotelesplanade.se
Webbplats: www.hotelesplanade.se
Kontaktperson: Maria Sand. 10% rabatt.

JURIDIK & RÅDGIVNING

Familjens jurist – Nordens största familjejuridiska byrå – ger dig 300 SEK rabatt vid beställning av testamente. Övriga tjänster t ex. samboavtal, generationsskiftesplanering, äktenskapsförord, bodelning och bouppteckning. Gratis rådgivning via Internet; www.familjensjurist.se
Tel: +46-8 709 83 00 alt inom Sverige tel 020-97 00 97
Advokatfirman Abersten HB, arbetar särskilt med internationell privaträtt inkl. internationell arvsrätt och boutredningar. Besöksadress: Strandvägen 47, 114 56 Stlm. Kontaktperson: Fredric Renström, tel: +46-8 661 48 20, e-post: fredric.renstrom@abersten.com.
UtlandsBosättning AB, 10% på praktisk, juridisk och ekonomisk rådgivning. Kontakta Kerstin Gustafsson (se under Frågor & Svar i varje nr av tidningen).

PRENUMERATIONER MM

Dagens Nyheter 25% på nyprenumeration. Kontaktperson: Elsie Chruzander, tel: +46 8 738 17 25
Svenska Dagbladet 25% på nyprenumeration tel: +46 8 657 48 82, www.svd.se/prenumerera/din-pren_index.asp?nav=kontakt
Veckans Affärer 20% på helårsprenumeration. Kontakta Elisabeth Trotzig tel: +46 8 736 52 00
Handelsflottans Kultur- och Fritidsråd, HKF 5% rabatt på

TV-service, videokassetter med svenska TV-program. Kontaktperson: Ann Nordström, tel: +46 8 615 88 00
e-post: hkf@seatime.se

SLÄKTFORSKNING

Släktforskning på Internet! Nu kan du sitta hemma och släktforska när du vill på dygnet. **Genline AB** (publ.) har under sex år arbetat med att skanna samtliga svenska historiska kyrkböcker. Resultatet är 32 000 000 skannade sidor som man kommer åt med hjälp av ett abonnemang på genline och programmet Genline FamilyFinder. För att kunna ta del av specialerbjudanden måste du fylla i ditt medlemsnummer i SVIV när du registrerar dig som medlem hos genline. Besök vår hemsida, www.genline.se, för att beställa abonnemang samt ladda ned programmet Genline FamilyFinder.

SOMMARKURSER

Grennaskolan Riksinternat AB Kontaktperson: Carin Boman, Borgmästargården, SE-563 22 Gränna, tel: +46 390 561 50, fax: +46 390 561 51. E-post: kansli@grennaskolan.se
Webbplats: www.grennaskolan.se

TELEFONI TILL SVERIGE

Affinity Telecom AB, 20-70% rabatt på telefonsamtal till Sverige från över 200 länder. Som medlem kan du välja 5 länder med ytterligare 5% rabatt. Tel: +46 152 10060 (dygnet runt). E-post: info@ringsverige.com
Webbplats: www.ringsverige.com

ÖVRIGT

Ceran – språkutbildning 16, Avenue du Château BE-4900 SPA, Belgien, tel: +32 (0) 87 77 41 64, fax: +32 (0) 87 77 36 29 Kontakta Ann Elisabeth Neve. 10% rabatt.
www.ceran.com

GUDRUN TORSTENDAHL

34 nya lagar och förordningar våren 2008

Våren 2008 fick Sverige 34 nya lagar och 34 nya förordningar. Ytterligare ca 600 författningar innehöll ändringsbeslut eller beslut om att upphäva tidigare bestämmelser. Totalt beräknas antalet gällande lagar och förordningar uppgå till omkring 3 400.

Sjukpenning

Nya regler har införts som begränsar rätten till ekonomisk ersättning vid sjukdom. Huvudregeln är att sjukpenning med 80 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten (SGI) bara kan betalas ut i 364 dagar under en ramtid på 450 dagar. Ramtiden har kommit till för att förhindra att man får sjukpenning för längre tid än 364 dagar genom att tillfälligt friskskriva sig och sedan begära sjukpenning igen.

Därefter kan man under 550 dagar få förlängd sjukpenning. Ersättningsnivån sänks till 75 procent. Om man lider av en mycket allvarlig sjukdom kan försäkringskassan dock bevilja fortsatt sjukpenning på 80 procent. Som exempel på sådana sjukdomar anger försäkringskassan vissa tumörsjukdomar, neurologiska sjukdomar eller väntan på transplantation.

Möjligheterna att få tidsbegränsad sjukersättning har upphört. Sjukersättning kan bara betalas ut om man förlorat arbetsförmågan för all överskådlig framtid och alla möjligheter att återgå i arbete måste vara prövade. Arbetsförmågan ska vara nedsatt för alla arbeten på hela den reguljära arbetsmarknaden men oförmågan att arbeta ska även gälla uppgifter som ordnas särskilt för personer med funktionsnedsättning, såsom lönebidragsanställningar och liknande.

Tandvård

Bestämmelserna om statligt tandvårdsstöd har gjorts om. Stödet består nu av ett allmänt tandvårdsbidrag och tandvårdsersättning.

Det allmänna tandvårdsbidraget uppgår till 150 kr varje år. För personer som är 20–29 år eller över 75 år är bidraget 300 kr.

Tandvårdsersättning lämnas om man un-

der en ettårsperiod haft tandvårdskostnader som överstiger 3 000 kronor. Tandvårdsersättning lämnas med 50 % av kostnaderna i intervallet 3 000–15 000 kronor och med 85 % av den del av kostnaderna som överstiger 15 000 kronor. Vilka tandvårdsåtgärder som är ersättningsberättigande preciseras i en särskild förordning.

Jämställdhetsbonus

Föräldrar med gemensam vårdnad om ett barn har fått rätt till en jämställdhetsbonus, förutsatt att barnet är fött efter den 30 juni 2008.

Bonusen utgår som skatterabatt och räknas ut beroende på hur föräldrarna delar föräldraledigheten. Skatterabatten kan bli högst 100 kronor per dag och utgår till den förälder, som vid slutet av året, har tagit ut flest dagar med föräldrapenning.

Ansökan om jämställdhetsbonus ska göras senast den 1 mars året efter det år som ansökan avser. Blankett och mer information om hur bonusdagar och ersättningsnivå räknas ut finns hos Försäkringskassan, www.fk.se.

Vårdnadsbidrag

Kommunerna har fått möjlighet att införa, finansiera och administrera ett kommunalt vårdnadsbidrag för barn som fyllt ett år men inte tre år. Bidraget är skattefritt för mottagaren och beloppet är högst 3 000 kronor per barn och månad. Villkoret för att få helt vårdnadsbidrag är att barnet inte deltar i någon annan av kommunen finansierad förskoleverksamhet.

Några kommuner i landet har infört vårdnadsbidraget från 1 juli, betydligt fler väntar till årsskiftet 2008/2009. Vissa kommuner avstår helt från att ge föräldrar rätt till vårdnadsbidrag.

Intyg om frånvaro

En förälder som begär tillfällig föräldrapenning för vård av barn som inte har fyllt tolv år måste med intyg styrka att barnet har varit frånvarande från sin verksamhet. Föräldern ska fylla i uppgifterna, men det är barnets förskola, familjedaghem, fritidshem eller skola som ska underteckna intyget. Dessa är bara skyldiga att utfärda intyg till och med månaden efter den då barnet

var frånvarande. Föräldrar bör därför tänka på att begära intyget så snart som möjligt efter det att anmälan har gjorts till Försäkringskassan.

Föräldrarna ansvarar också för att intyget kommer till Försäkringskassan. Kravet på föräldrarna att styrka barnets frånvaro gäller inte tid då barnet haft ferier eller för dagar då det redan finns intyg från läkare eller sjuksköterska om barnet sjukdom. Det är alltid Försäkringskassan som avgör om uppgifterna om barnets frånvaro är tillräckligt styrka.

Pensionssparande

Det är nu möjligt att pensionsspara avdragsgillt i nästan hela Europa. Flyttstoppet för pensionsförsäkringar har också upphört. Tidigare gällde avdragsrätten bara för pensionsförsäkringar som meddelades av försäkringsgivare i Sverige. Nu är det möjligt för den som tecknar en försäkring att göra skatteavdrag för premien, oavsett om försäkringen tecknas i Sverige eller i ett annat EES-land förutsatt att försäkringen uppfyller villkoren för pensionsförsäkring i inkomstskattelagen. Alla försäkringsgivare, både i Sverige och i EES-området, ska lämna kontrolluppgifter till Skatteverket när en pensionsförsäkring eller kapitalet i den flyttas.

Kunskapsmål i år 3 i grundskolan

I grundskolan införs kunskapsmål som eleverna lägst ska ha uppnått i slutet av det tredje skolåret i ämnena svenska, svenska som andraspråk och matematik. Målen blir även gällande för specialskolan, men ska i stället ha uppnåtts i slutet av det fjärde skolåret.

Rättelse hos Kronofogdemyndigheten

Många har råkat ut för problem på grund av att de är registrerade som skuldsatta hos Kronofogdemyndigheten, trots att det i efterhand visat sig vara felaktigt. Nu kan misvisande uppgifter rättas genom så kallad blockering. Blockerade uppgifter beläggs med sekretess och kan därmed inte användas vid kreditupplysning.

Rättelseskyldigheten gäller endast juridiska personer och avlidna. ■

POSTTIDNING B

Vid definitiv avflyttning
och eftersändning har upphört att
gälla var god returnera tidningen:
Föreningen Svenskar i Världen
Box 5501, SE-114 85 Stockholm
Sweden

Private Banking i
Handelsbanken är alltid en
högst personlig affär.
Oavsett var du befinner dig.

Handelsbanken Private Banking
Kontakta oss på telefon
Zürich +41 44 200 2500
Luxembourg +352 499 811 200

Handelsbanken

www.handelsbanken.ch | www.handelsbanken.lu